

GLAS GORENJJSKE

LETNO VIII. — ST. 24

KRANJ, 11. JUNIJA 1955

Okraini odbor SZDL za Gorenjsko je izdal ob priliki priprav za sprejem predsednika vlade Burmanske unije gospoda U Nuja, ki bo obiskal tudi Gorenjsko, naslednji proglaš na člane SZDL in prebivalce Gorenjske:

Državljanji in državljanke!

MED SVOJIM bivanjem v Jugoslaviji bo obiskal Gorenjsko veliki prijatelj jugoslovenskih narodov, odločen bojevnik za mir in miroljubne odnose med državami, predsednik burmanske unije — g. U Nu.

V OSPEBNOSTI tega velikega moža se združujeta revolucionarna in svobodoljubna sila burmanskega ljudstva in stremljenje najnaprednejših ljudi v svetu, v njihovem boju za nove odnose med ljudimi in narodi.

ZATO NAM JE predsednik U Nu toliko bližji in toliko dražji gost. Zato ga bomo pozdravili s topino in radostjo, da s tem manifestiramo prvrstenost istim principom in globoke simpatije, ki jih čutimo do junajskega burmanskega ljudstva in njegovega voditelja. S tem se bomo vsaj skromno oddolžili za sprejem, ki ga je doživel naš predsednik Tito in preko njega vsi jugoslovenski narodi — ob njegovem obisku v Burmi — deželi junastva in cvetja.

DRŽAVLJANI, DRŽAVLJANKE, ČLANI SZDL — UDELEŽITE SE POLNOSTEVILNO SPREJEMA DRA-GEGA GOSTA!

NAJ ŽIVI PRIJATELJSTVO MED NARODI BURME IN JUGOSLAVIJE!

Okraini odbor SZDL za Gorenjsko

Kranj, 9. junija 1955.

ORGANIZACIJA KAMNIŠKE KOMUNE

U začetku avgusta izvoljeni novi odbori

V soboto je bila v Kamniku bodoče kamniške komune bodoča iniciativnega odbora kamniške komune, na kateri so razpravljali o pripravah za osnivanje odbora komune in njenih organov. Sklenili so, da bodo volili na vsakih 450 prebivalcev po enega odbornika, tako da bo imel novi odbor komune 41 sejah od 1. do 8. avgusta. Razen tega je iniciativni odbor imenoval posebno komisijo, ki bo opravila tehnične posle pri reorganizaciji ljudskih odborov. Predsednik te komisije je tokrat kamniški komunari. Iz

BURMANSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK U NU MED NAMI

Pozdravljen, dragi gost!

Gorenje imamo te dni čast pozdraviti v svoji sredi prvega predsednika vlade svobodoljubnega — burmanskega ljudstva. Hkrati pa se poskušamo oddolžiti prijateljskim Burmancem za topel sprejem, ki so ga predali našemu predsedniku Titu ob njegovem obisku v Burmi.

Ceprav nas loči več tisoč kilometrov, smo si vendarle bližji. Ko je zgledalo, da smo ostali popolnoma sami, so prišli ljudje, druge rase, iz drugega kontinenta, da spoznajo nas in

naše izkušnje pri graditvi socializma. Takrat smo spoznali — mi Burmo in Burma nas. Zbligli sta se dve državi iz dveh različnih delov sveta, a s slično zgodovino in istimi težnjami.

Nekdo je imenoval Burmo-saško Jugoslavijo. Ce odznamo vse tisto, kar loči državo od države, ljudstvo od ljudstva, človeka od človeka, in tudi sami primerjamo našo državo in Burmo — potem res lahko ugotovimo: sličnejše dežele v Aziji ni. Kakor pri nas, so tudi v Burmi stoljetja sejali domačini, želja pa je tuje. Končno je mala, mnogo nacionalna država s skupnim bojem premagala notranje razprtije in zunanje zarote. Burma se je našla!

Ona gradi socializem, na svoj način in s svojimi metodami. Kakor Jugoslavijo je tudi Burma obrabroč, azijski primer, malim državam, da lahko in morajo z lastnimi silami doseči svobodo in pogoje za razvoj in napredok.

Dejstvo je, da Burmo in Jugoslavijo vežejo slični gospodarski in socialni problemi in skupna želja, da se ohrani mir in medsebojno sodelovanje med državami. Zato je razumljiva predsteviljiva podobnost zunanjosti političnih principov, ki jih zastopata obe državi in istovetnosti gledišč v mnogih zunanjosti političnih problemih, zastopanje istih stališč pred Organizacijo združenih narodov in drugimi mednarodnimi organizacijami. »Jugoslovani zastopajo interes burmanskih narodov z isto odločnostjo kot Burmani,« je dejal U Ba Sve, ko je naša delegacija podprla zahtovo Burme v Organizaciji združenih narodov, naj se komunitanske čete umaknejo z burmanskega ozemja.

Ssimpatije in prijateljska čustva, ki vežejo naši dve državi, prihajajo do izraza v številnih medsebojnih obiskih, vojnih, gospodarskih, novinarških itd. delegacij. Prvi važen korak na tej poti je bil storjen 27. februarja leta 1951, ko sta Burmo in Jugoslavija izmenjali diplomatske predstavnike v rangu veleposlanikov. 29. junija leta 1953 pa je bil sklenjen trgovinski sporazum, ki je ustvaril ugodne pogoje za gospodarsko sodelovanje. Obisk maršala Tita v Burmi in sedanjega člana predsednika U Nuja pri nas, pomenita nov važen

korak h krepitvi medsebojnega sodelovanja med jugoslovenskimi in burmanskimi narodi.

Danes lahko ugotovimo, da v svetu zmaguje ideja mirnega sožitja med narodi. To je ideja, ki sta jo Burma in Jugoslavija, skupaj s prijateljsko Indijo, zastopali od vsega začetka, ko je bila misel, da bi bilo možno sodelovanje med državami z različno družbeno ureditvijo neostvarljiva. Hladna vojna in simptomi novega svetovnega spopada na Koreji in v Indoneziji — to je za naši. Nastopilo je obdobje mirnega urejanja medsebojnih odnosov. Ravnitka aktivne koeksistense dobiva vse realnejšo in trdnejšo osnovo. Zvezne med Burmo, Indijo in Jugoslavijo — za katere so nekateri, ki niso navajeni gledati na svet drugače kot skozi blokovska očala, trdili in že trdijo, da pomenijo snovanje novega, tretjega bloka — so postale tista moralna sila, tisti »blok, ki se bori za ukinitve vseh blokov, ker ravno bloki predstavljajo največjo nevarnost za mir.

Take in slične misli nas navdajajo, ko pozdravljamo v sredi velikega sina burmanskega ljudstva — U Nuja. Zato ga sprejemamo tako toplo in takso iskreno. Mi spoštuemo prijateljsko burmansko ljudstvo, zato spoštuemo tudi njega, ki je živa ostvaritev težnja tega ljudstva. Preko njega pozdravljamo deželo cvetja in junastva.

S. B.

Program bivanja burmanskega državnika g. U Nuja na Gorenjskem

V SOBOTO, 11. junija se bo visoki burmanski gost odpeljal okoli 15.30 ure iz Ljubljane. Med potjo si bo v Medvodah ogledal novo hidrocentralo. Po ogledu se bo odpeljal proti Kranju, kamor bo prispejel okoli 16.30 ure. V Kranju si bo ogledal prostore in izdelke tovarne »Iskra«. Kranj bo zapustil okoli 18. ure in odšel na Bled. V večernih urah bo Bled slavnostno razsvetljen, nebo pa bodo parali Številni ognjemeti in bengalični ogenj.

V NEDELJO, 12. junija bo U Nu v spremstvu naših državnikov okoli 8.30 ure zapustil Bled in se vrnil v Ljubljano.

Indijska parlamentarna delegacija na Bledu

Preteklo nedeljo je prispeala so mladinci in ostali ljudje, katerih se je takoj zbral kar precejšnje število, pozdravljali indijske parlamentarce, so jim le-ti odzdravljali: »Zivio Indija,« »Zivio Jugoslavija« in »Našvidenje!«

Tako se je tudi ta bežni obisk indijskih parlamentarcev na Bledu spremenil v toplo in iskreno manifestacijo jugoslovensko-indijskega prijateljstva, ki se iz dneva v dan krepi.

Ja vsebine

Kam z 92 milijoni?

POZAR V KAMNIKU

Pomembna »sprispevka«

U Nu — junak na čelu junajskega ljudstva

Kulturno življenje v Kropi

Miha Klinar: BEG

Predsednik burmanske vlade U Nu

I. gorenjski letalski zlet

Alpsko letališče v Lescah - plod upornega dela

Slavnostni otvoritvi ALC so prisostvovali številni gostje

Marsikdo je dvomil, da bo za I. Gorenjski zlet v Lescah dograjena nova zgradba in urejena letališčna steza. Dvome je povečalo še slabo vreme. Vendar kljub dejnu niso prenehali z delom. V soboto je bilo že vse v najlepšem redu. Po tekmovanju modelarjev in jadralnih letalcev v četrtek je bilo v petek tekmovanje padalec, v soboto aero - rally, v nedeljo pa slavnostna otvoritev letališča.

LEPO JE VISETI
MED NEBOM IN ZEMLJO
NA BELEM PADALU

šega konkurenca Kranjčana Skofica, ker je pač ta imel mnogo več skokov. V skupinskom skoku so dosegli najboljše mesto domačini — Aeroklub Radovljica.

Razen tega so padalci tekmovali tudi za naslov gorenjskega prvaka. Prvo mesto pri posameznikih in skupini so osvojili tekmovalci Aerokluba Radovljica.

Okoli štirih popoldan pa je preko Karavank prišel prvi avstrijski jadralec s svojim letalom »Lotte« in za njim nekaj krasneje še trije.

Sonce je bilo vroče kot že dolgo ne, najpogosteje je bilo slišati: — »Da bi bilo vsaj do nedelje takto!«

KONČNO VENDARLE
TEŽKO PRIČAKOVANI
HELIKOPTER

V soboto so že na vse zgodaj pričela motorna letala svoj aero - rally. Največ so tekmovali z letali PO-2 in KB-6. Piloti so imeli točno določeno sekundo, do katere morajo leteti mimo tekmovalne komisije in kasneje pristati na označeni črti. Vsako odstopanje jim je zmanjšalo število točk. Držni akrobat Božo Komac, je osvojil prvo mesto, član Aerokluba Radovljica Albin Novak je zasedel tretje, Mariborčan peto in Novomeščan sedmo mesto.

Prvi večer je začelo deževati, vendar se ljudje kar niso mogli odpraviti domov. Oglevali so si športna in vojaška letala, vse od velikega »Jun-

kersa« do malega »Janeza« — toda kje je helikopter? Okoli pol sedmih je zabrnelo — obnovljeni helikopter! Pristal je sred trave, ustavil so motor in ko so izstopili vojaški piloti, se je okoli njega trlo ljudi.

Sedaj je bilo navdušenja in nestrengega pričakovanja še več. Vsi od najmlajših cicibanov do najstarejših so z veliko nestrenjnostjo pričakali glavnega dne — nedelje.

SLAVNOSTNA OTVORITEV

Ceprav nedeljsko jutro ni obetalo, da bo ves dan brez dežja, so že v dopoldanskih urah prispevali na letališče v Lescah prvi gostje. Med njimi smo opazili tudi podpredsednika Izvršnega sveta LRS dr. Marjana Breclja, člana CK/ZKS Franca Peroviča in druge.

Prireditelje je pozdravil v imenu generalnega podpolkovnika Zdenka Ulepčiča general-majora Jovič, ki je dejal, »da je samo dejstvo, da je za izgradnjo tega prekrasnega letalskega objekta na Gorenjskem prispevala znatna finančna sredstva radovljščka komuna in celotni radovljški okraj dokazuje, da je letalska misel v naši socialistični skupnosti pridržala globoko med naše delavstvo in da je pri njih vzbudila in razvila interes za letalstvo.«

Poseben pomen Alpskega letalskega centra pa je v tem, je nadaljeval general Jovič, »ker je z ozirom na svoj prirodnih položaj v objemu Alp ter v tem oziru nudi izredne pogoje za delo naših jadralcev.« Prirediteljem je želel še nadalje mnogo uspehov pri delu ter jim obljudil vsestransko pomoč.

Ob koncu slovesnosti pa je godba na pihala Ljudske milice prvič v Jugoslaviji zaigrala letalsko himno, gledalci pa so nestrpno pričakovali pričetek letalskega mitinga.

Slavnostni otvoritvi so prisostvovali tudi številni gostje, med njimi zvezni ljudski poslanec France Perovič, predsednik Okraj. odbora SZDL za Gorenjsko Mirko Zlatnar, član CK ZKS Jože Borštnar, zastopnik pokrovitelja prireditve generalnega podpolkovnika Zdenka Ulepčiča, generalni major Radomir Jovič, podpredsednik mednarodne letal. zveze Bran-

co Ivanuš, direktor zvezne uprave za civilno letalstvo Barčič Jovanovič, predsednik OLO Radovljica Milan Kristan ter še mnogi drugi.

Prireditelje je pozdravil v imenu generalnega podpolkovnika Zdenka Ulepčiča general-majora Jovič, ki je dejal, »da je samo dejstvo, da je za izgradnjo tega prekrasnega letalskega objekta na Gorenjskem prispevala znatna finančna sredstva radovljščka komuna in celotni radovljški okraj dokazuje, da je letalska misel v naši socialistični skupnosti pridržala globoko med naše delavstvo in da je pri njih vzbudila in razvila interes za letalstvo.«

Ob koncu slovesnosti pa je godba na pihala Ljudske milice prvič v Jugoslaviji zaigrala letalsko himno, gledalci pa so nestrpno pričakovali pričetek letalskega mitinga.

Na dnevnem redu bodo nekatera tekoča gosp. vprašanja in nekatera personalne zadave.

O seji bomo obširneje poročali v prihodnji številki našega lista.

KITAJCI SO SESTRELILI
AMERIŠKA LETALA

Agencija Nova Kitajska počela, da so kitajsko letalo v mesecu maju sestreljala oziroma poškodovala nad severovzhodno Kitajsko tri ameriška letala.

VOJNI UJETNIKI IZ SZ

4. junija je prispela na dunajsko postajo Wiener Neustadt prva skupina 250 avstrijskih ujetnikov, ki jih je sovjetska vlada izpuštila. Na postaji sta jih sprejela kancler Raab in notranji minister Oskar Helmer.

**ANGLEZI ODHAJAO
IZ AVSTRIJE**

6. junija so se začele umikati iz Avstrije prve britanske zasedbene čete. Prvih 50 kamionov, nato vjenčenih z oponimo, se je že napotilo v Nemčijo. Britanske zasedbene sile v Avstriji štejejo že 1 bataljon in nekaj upravnih enot.

**IZDATKI ZA
ITALIJANSKO VOJSKO**

Po osnutku proračuna italijanskega obrambnega ministra za prorač. L. 1955-56 bodo znali izdatki za oborožene sile 414 milijard lir. V to vsto niso všteti izdatki za karabinjerje. Vojaški proračun določa 224 milijard lir za vojsko, 78 za mornarico 112 za letalstvo.

**JAPONSKI SINDIKALNI
DELAVCI NA OBISKU V
SOVJETSKI ZVEZI**

Delegacija 45 funkcionarjev japonskih sindikatov je 4. junija prispela v SZ, kjer se bo mudila 2 tedna kot gost sovjetskih sindikatov. Obiskala bo Moskvo, Leningrad, Gorki in še nekatera druga mesta.

**TOZBA ZARADI
LETALSKEGA INCIDENTA**

Mednarodno sodišče v Haagu je prejelo tozbo ZDA proti SZ zaradi letalskega incidenta, ki se je zgodil 7. oktobra 1952 v bližini otoka Hokaido. Do incidenta je prišlo — tako trdijo Američani — ker sta dve sovjetski letali napadli in sestrelili eno ameriško letalo nad japonskim ozemljem. Vlada ZDA zahteva za odškodnino 1 milijon 295.000 dolarjev.

**KANCLER ADENAUER
POVABLJEN V MOSKVO**

Sovjetska vlada je povabila nemškega kanclerja Adenauera, naj obiše Moskvo. Sovjetsko noto z vabilom je 7. junija izročil sovjetski veleposlanik v Parizu veleposlanik Zgodnjem Nemčiji.

V noti je rečeno, da bi sovjetska vlada pozdravila prihod kanclerja Adenauerja in drugih osebnosti nemške vlade v Moskvo zaradi ureditve vprašanj, ki se nanašajo na vzpostavitev diplomatskih in trgovinskih odnosov med Zgodnjim Nemčijo in ZSSR.

Kam z 92 milijoni?

Kako bodo v Tržiču uporabili proračunska sredstva

Da razpolaga v letošnjem letu LOMO Tržič s 132.000.000 din sredstev ter da bo iz teh predvidenih sredstev dal 70 milijonov din za proračunske izdatke in 22 milijonov din za proračunske investicije, smo v našem listu že poročali. Mestni proračun točno določa, kakšne izdatke bo imel LOMO v tekom letu. Ce računamo, da bo letos brez skladov 92.074.000 din proračunskih izdatkov, je prav, da si ogledamo, zakaj vse bo ta denar uporabljen.

LOMO namerava razen 22 milijonov 74.000 din, ki jih ima čanov se s prošnjimi obrača na iz proračuna na razpolago za proračunske investicije, najeti razna dela. Občina bi rada ustregla, toda v tekočem letu bo to nemogoče, saj je še veliko vprašanje, če bo sploh mogoče razpolago celotno vsoto predvidenih sredstev.

Iz svojih proračunskih sredstev bo izdal letos LOMO Tržič največ za prosvetno in kulturno, namreč nad 24 milijonov din. Za socialno zdravstveno zaščito namerava LOMO letos izdati 16.632.000 din, od tega 2 milijona 557.000 din za osebne izdatke, vsa ostala vsota bo šla za socialne podpore (8.032.000 din) in za stipendije, predvsem dijakom (4.600.000 din). Stevilke kažejo, kakšno važnost poveča LOMO Tržič ljudski prosteti. Za zdravstvo bo letos LOMO izdal 3.832.000 din kar je gotovo znatna vsota, četudi ne zadostuje. Za državno upravodovod v vseh.

LOMO bo letos le s težavo izvršil vsaj del svojega gradnjanja.

Proslava na Črnivec

V nedeljo 12. junija bo na 902 m visokem prelazu Črnivec, na bivši kranjsko-štajerski meji, velika slovesnost. Odprt bodo spomenik v spomin na bitko, ko je leta 1942 Kamniški bataljon napadel in uničil prvo nemško utrijetno postojanko na naših tleh.

Pri odprtju bodo sodelovali pevski zbor kamniške »Solidarnosti«, delavska godba iz Mengša in učenci osnovne šole iz Stran.

SEJA LOMO KRAJN

Sprejem pravilnika o štipendijah

Cetrtek, 9. junija,

Jutri bo v sejni dvorani LOMO Kranj 43. redna seja Ljudskega odbora mestne občine Kranj. Dnevni red obsegata 7 toček.

Najurej bodo odborniki slišali poročilo Sveta stanovanjske skupnosti, nato pa bodo sklepali o sprejemu pravilnika za podelitev štipendij in imenovanje upravnega odbora Prešernovega gledališča in sklepanje o spremembah pravilnika o dopolnilnih plačah v Prešernovem gledališču.

Predvidoma bo zadnja točka seje sklepanje o spremembah pravilnika o skladu za varstvo otrok.

odloka o občinskih takšah in prometnem davku.

Na tej seji bo ljudski odbor imenoval tudi komisijo za potrditev zaključnih računov gospodarskih organizacij. Posebna točka dnevnega reda bo imenovanje upravnega odbora Prešernovega gledališča in sklepanje o spremembah pravilnika o dopolnilnih plačah v Prešernovem gledališču.

Predvidoma bo zadnja točka seje sklepanje o spremembah pravilnika o skladu za varstvo otrok.

„Elan“ se pripravlja na 10-letnico

V desetih letih je iz majhne delavnice zrasta lepa tovarna

Malo je podjetij, ki bi praznovale letos kar dvojni jubilej — 10-letnico svobode in 10-letnico obstoja.

10 let bo pretečlo letos, kar izdeluje Tovarna športnega orodja »Elan« v Begunjah najpotrebejno športno opremo. Takoj po osvoboditvi je bila prizvodnja športnih rezervitetov odločno premajhna. Nujno je bilo prizeti... Rudi Finžgar je bil tedaj predsednik FOS, Stane Kavčič pa predsednik glavnega odbora LMS. Ta dva sta na konferenci sekretariata FOS v Ljubljani prva predlagala ustavitev podjetja, ki bi izdelovalo športne potrebštine. Poizkusi, kje naj bi stala taka tovarna so bili na večih krajev takoj v Medvodah, Mojstrani, Podkorenju. Končno so našli primeren prostor na Zgoši pri Begunjah, kjer ima podjetje še danes svoje prostore. Med ustavitev podjetja je bil tudi član CK ZKS Janez Vipotnik.

Tako so minila leta osnova-

nja

in leta marljivega dela

Tovarne športnega orodja v Begunjah. V desetih letih niso počivali. Z največjim elanom gradijo nove prostore, tako da se bodo do svojega praznika 24. septembra lahko že selili iz svojih starih »barak« v novo poslopje. Poseben pripravljalni in

propagandni odbor s tovaršem svojimi izdelki opremila tovarna Slavkem Knafljem že dalj časa marljivo dela, da bo do slavnostnih dni vse v čimlepšem redu. Že dolgo zbirajo podatke za kroniko, ki bo služila kot nekaka dokumentacija dela in razvoja podjetja vse od ustanovitve do danes. Kljub temu, da ima danes podjetje samo 182 delavcev, imajo svoj pevski zbor, razen tega bodo na prireditvah tudi dramski uprizoritve, godba se bo postavila z novimi instrumenti, pripravljajo pa celo veseli večer. Orprta bo tudi razstava vseh proizvodov podjetja; 12. junija pa bodo pričeli s športnimi prireditvami. Iisti dan bodo tudi kolesarske dirke. 17. junija bodo tekmovali v namiznem tenisu, 31. pa v oddobjki in nogometu. Na novem strelščiku v Begunjah se bodo v avgustu pomerili strelec. Tudi pionirji bodo prišli na svoj račun, ko bodo tekmovali z nogobilci.

Razen tega bo še več manjših prireditiv. Med največjimi bo vsekakor ocenjevalna vožnja 2. in 3. julija v Cerknu, kjer je bila prva smučarska delavnica — temelj današnje tovarne v Begunjah.

Brez dvoma je »Elan« v Begunjah v svojem 10-letnem de-

lu dosegel velik napredok. Slujejo okoli 200 izdelkov in da s proizvajanjem novih iz 30% svoje produkcije izvaja delkov. V grobem je dograjev in inozemstvo. Danes zaposluje na že sušilnica in dvorana za razrez lesa, računajo pa da bo glavna dvorana dograjena v 14 dneh.

L. J.

Požar v Kamniku

V mehanični delavnici je gorelo - Nastalo škodo ceni 4 milijone dinarjev

V mestni avtomehanični delavnici na Grabnu v Kamniku je sredi preteklega tedna izbruhnil požar, ki je napravil 22 milijonov dinarjev za osebne izdatke mestnih uslužencev, cestarjev, kurirjev, vrtnarjev in ostaloga osebja, medtem ko gre ostanek za operativne in funkcionalne izdatke, predvsem za ceste, parke in nasade, za kar bo izdanih 3.500.000 din, za javno razsvetljavo 1.500.000 din, za subvencije društva in organizacij 2 milijona 500 tisoč dinarjev in gasilcem 1 milijon 500 tisoč dinarjev.

Goreti je začelo okrog 9. ure včer v delavnici. Prvi, ki so opazili ogenj, trdijo, da je gorelo na delovni mizi. V delavnici sta bila dva tovorna kamiona in novi avtobus papirnice »Vevče«, ki je bil na generalnem čiščenju. Tisti, ki so prvi vdrli v delavnico, niso znali rokovati z ročnimi gasilskimi aparati, ki so pritrjeni v kotu. Ogenj je imel takoj dovolj težavnost, da mu meččani v najrazličnejšimi komentarji posvečajo mnogo pozornosti.

Goreti je začelo okrog 9. ure včer v delavnici. Prvi, ki so opazili ogenj, trdijo, da je gorelo na delovni mizi. V delavnici sta bila dva tovorna kamiona in novi avtobus papirnice »Vevče«, ki je bil na generalnem čiščenju. Tisti, ki so prvi vdrli v delavnico, niso znali rokovati z ročnimi gasilskimi aparati, ki so pritrjeni v kotu. Ogenj je imel takoj dovolj težavnost, da mu meččani v najrazličnejšimi komentarji posvečajo mnogo pozornosti.

Da se je bila na mestu požarna četa »Podjetja Kamnik«. Tisti, ki vodijo skrb o priprav-

ljenosti kamniške gasilske čete, so z zadovoljstvom lahko ugotovili, da je bila 7 minut po začetnem znaku s sireno že na mestu požara. Vendar pa so imeli kamniški gasilci smolo. Prejšnji dan so imeli vajo in so porabili ves bencin v motoriki. Tako so prišli brez bencina na kraj požara! Dobro, da je bil takoj pri roki in so lahko z najmanjšo zamudo začeli z gašenjem. Pri tem smo videli, kako nujno bi naše gasilsko društvo potrebovalo še eno lestev, ki bi jo prislonili na negoreči del strehe in od tam požkusili lokalizirati požar. V kratkem času so prihitele še gasilci iz Stran in Duplice in uspešno sodelovali pri omejitvi požara.

Da se je ogenj tako hitro razširil, je vzrok na stavbi sami,

ki je bila zidana kmalu po vojni. Ce bi delavnica imela betonski strop, bi se ogenj ne mogel razširiti. Strop iz 14 mm debelih desk pa je kmalu odpovedal ognju pot do suhega ostrešja.

Ker proti enonadstropni stanovanjski zgradbi ni bilo požarnega zida, se je ogenj razširil tudi na to stran, medtem ko so skladališče lahko rešili prav zaročenega požarnega zida. V eni ur

so ogenj pogasili.

Kamniški »firbec« je to pot

prišel na svoj račun, saj se je na kraju požara gnetlo toliko ljudi,

da so celo ovirali promet.

Posebno grajo zaslužijo kolesarji, ki so s kolesi zastavili prehod.

Zika

Ali bo knjižnica
v Kamniku
dobila nove prostore

Krajenvi sindikalni svet v Kamniku bi rad preselil svoje poslovne prostore v prostore nad kavarno, kjer naj bi bila tudi javna knjižnica. S predstavniki gospodinskega podjetja Planjava je bilo že dogovorjeno, da bo knjižnica dobila prostore nad kavarno. Katerih se bodo lahko posluževali tudi pevski zbor in šahovska sekacija »Solidarnosti«. Ker zelo želimo, da bi knjižnica dobila primernejše prostore, je inicijativa KSS vredna vse podpore — ki jo pa doslej žal še ni našla.

Starši, ki bi želi poslati svoje otroke na počitnice, naj oddajo svoje prijave na Društvo priateljev mladine, Vrtec Tatjane Odarje na Planini.

Glas naših bratov

Dve iz doline Lipnice

ZA UVEDBO AVTOBUSNE PROGE

Prebivalci doline Lipnice že več let pogrešajo prevozno sred-

vsto, ki bi vezalo to dolino z Radovljico in Kranjem. Tako

Kropa kakor Kamna gorica in ostali kraji so precej oddaljeni medseboj in ljudje imajo tudi razmeroma daleč do železniških postaj.

Misljam, da je cesta Radovljica — Lancovo — Kamna gorica — Kropa — Podnart kljub nekaterim ozkim prehodom v Kamni goricu primerna za vozilo z manjšimi avtobusi. Uvedba avtobusnega prometa mislim, da tudi drugače ne bi predstavljala posebnega problema, ker bi lahko vozili tu nekateri avtobusi, ki sedaj vozijo z Bledu oziroma iz Radovljice v Kranj.

Z uvedbo prevoznega sredstva bi bila Kropa, kot kulturno-zgodovinski in industrijski kraj z pomembnimi muzejem, bolj dostopna mnogim izletnikom in turistom. Tako pa prihajajo tja — skoraj vsak dan — le tisti izletniki, ki potujejo s posebnim avtobusom.

O CESTNIH KRIZISIH

Naša prometna znamenja ob cestah in križiščih so pogosto

namestitve ustreznih kažipotov bi bila zelo potrebna že spričo tega, ker obiše Kropa skoraj vsak dan več inozemskih avtobusov.

A. C.

Popravek

V 22. juniju z dne 22. maja se nam je v razpisu Ljudskega odbora mestne občine Kranj vrnila neljuba pomota. V predzadnji vrslici prvega odstavka se namesto »v istem dražbenem postopku« glasi prav: »izven dražbenega postopka«.

Uredništvo

PRAVNI NASVETI

Gospodarske novice iz vse domovine

18 DRZAV NA JESENSKEM ZAGREBSKEM VELESEJMU

Na jesenskem Zagrebškem velesejmu, ki bo od 2. do 13. septembra v Zagrebu, bo sodelovalo 18 evropskih in čezmorskih držav. Na njem bodo ponovno sodelovale tudi Sovjetska zveza, Čehoslovaška in Madžarska. Skupno z Vel. Britanijo, Italijo, Sovjetsko zvezo in Čehoslovaško, bodo po velikosti razstavnega prostora udeleženi največ tuji razstavljalci.

PRVI NATRON PAPIR ZE LETOS

Prvi del Tovarne natron papirja v Maglaju v Bosni bo začel že letos obratovati. Letošnja proizvodnja bo le poskusna in bodo do konca leta izdelali 6000 ton natron papirja in okoli 4000 natronskih vrčev.

IZVOZILI SMO ZA 100 MILIJONOV PREPROG

Jugoslovanska izvoz podjetja so izvozila lansko leto za okoli 100 milijonov din preprog in sicer v Zahodno Nemčijo, Avstrijo, Švedsko in Švico.

NOVA TKALNICA V TETOVU

V Tetovu je začela poskus, delovati nova tkalnica za volnene tkanine, ki bo letno proizvajala 3 milijone metrov različnih volnenih tkanin.

TOVARNA STEKLENE VOLNE ZE OBRATUJE

V Skoplju je začela obravnavati Tovarna steklene volne. Njena letna proizvodnja bo znašala okoli 6000 ton steklene volne, votlega, tehničnega in kristalne stekla. Večji del svojih proizvodov bodo izvažali na Bliznjih in Daljnji Vzhod ter v države Južne Amerike.

„Gospodarsko razstavišče“ - velika pridobitev

V Ljubljani so izročili del prostorov svojemu namenu

4. junij 1955. bo ostal ne-dvomno pomemben mejnik za razvoj našega gospodarstva v celoti. Na ta dan so izročili svojemu namenu del prostorov »Gospodarskega razstavišča« v Ljubljani.

Ze ves čas po vojni, še prav posebno pa po sprostivti celotnega našega gospodarstva iz administrativnih spon, smo čutili neko vrzel v komercialno-propagandnem pogledu prodaje naših izdelkov, čutili smo, da je takrat ustanova kot je »Gospodarsko razstavišče« v tej ali oni oblike nujno potrebna za nadaljnji razvoj našega gospodarstva.

V pčilih desetih mesecih, po odstranitvi vrste težav tako finančne kot organizacijskega značaja, je bila odprta v novih prostorih gospodarskega razstavišča tudi že prva prireditev

Ta razstava je napravila na obiskovalce izreden vtis. Ne le zaradi nadvse nazornega prikazovanja uporabnosti lesa v najrazličnejši namene, temveč tudi zaradi njene praktičnosti in poučnosti, saj zavzema dobrošen del razstavnega prostora prav počutno - znanstveni oddelki razstave, kjer lahko vsak do takoj iz številnih grafikonov kakor tudi iz razstavljenih vzorcev lesa razbere njegovo koristno in vsestransko uporabnost. V komercialnem oddelku pa zasledimo podjetja, ki razstavljajo svoje proizvode. Med tamkajšnjimi razstavljalcami smo opazili tudi nekatere proizvajalce lesnih proizvodov z Gorenjske in sicer: »LIP« Bled, Medzadružno lesno podjetje iz

Radovljica je te dni pridobil čim večjim številom lepo in sodobno urejenih gostišč, še prav posebno v turističnih središčih.

Toda klub vsem tem pomislima ne gre nikakor podcenjevati dejstva, da ima Radovljica, oziroma »Grajski dvore« sedaj v svoji stavbi skupno 45 ležišč. Ce bi uspeli preseliti še ostale stranke iz drugega nadstropja hotela, pa bi podjetje pridobilo še nadaljnji 45 ležišč. S tako zmogljivostjo pa bi se kazalo ustanoviti tudi ustrezeno restavracijo oziroma kuhinjo, ker bi se le-to šele tedaj izpičalo. Prav tako pa se s tollkilm številom razpoložljivih ležišč lahko »Grajski dvore« računa na večje število gostov tako domačih in seveda tudi inozemskih. To je tem bolj pomembno zato, ker se današnji turizem vse bolj izpreminja, oziroma razvija v prehodni, potovnari turizem.

Eksperimentalna tkalnica izpopolnjuje vrzel med Tekstilnim institutom in industrijo, ker izdeluje najrazličnejše vzorce tekstilnega blaga, ki jih s tehnično dokumentacijo daje na razpolago naši tekstilni inštuciji in trgovski mreži, da lahko s čim manjšimi stroški čim bolj ustrezajo željam potrošnikov. Teh vzorcev so v nekaj mesecih obravnavanja izdelali več tisoč. Kolektiv steje 10 ljudi.

Eksperimentalna tkalnica v Kamniku je prva tovrstna ustanova v državi. Nastala je iz skromnih sredstev, saj so vse stroje in naprave dobili v najrazličnejših podjetjih in jih tudi sami preuredili. Institut pripravlja tudi prvo poizkusno serijo dopolnilnih strojev za statve, ki jih bodo po preizkušnji začela izdelovati v večjim številom stalnih gostov, če ne bodo le-ti imeli možnosti, kar najhitreje in večkrat na dan obiskati Bled in druge okoliške kraje. Zato je potrebna tudi ustrezna avtobusna zveza.

Le z ureditvijo vseh teh problemov pa bo še možno sklepati pomembnejše pogoje z inozemskimi gosti, pa tudi domaćim turistom bo omogočen ugodnejši počitek in razvedribo v Radovljici.

Marko Glazarič

V neposredni zvezi z vzbujanjem interesa turistov za Radovljico in njeno okolico pa so nedvomno prometne zveze. Ne moremo namreč računati z večjim številom stalnih gostov, če ne bodo le-ti imeli možnosti, kar najhitreje in večkrat na dan obiskati Bled in druge okoliške kraje. Zato je potrebna tudi ustrezna avtobusna zveza.

Zdaj urejajo še nove oddelke in če bodo dobili dovolj potrebnega prostora, bodo v tem oddelku lahko povezali del procesa, ki ga sedaj opravljajo oddelki instituta v Ljubljani in Mariboru. Eksperimentalna tkalnica v Kamniku vodi Franco Lipovec, ki je obrat otvoril, povabljeni goste pa je ob otvoritvi pozdravil tudi direktor Instituta v Mariboru Dušan Marinšek.

POMEMBNA „PRISPEVKA“

Nova Uredba o finansiranju socialnega zavarovanja (Ur. list FLRJ št. 12/55) pomeni v določenem smislu precejšen revolucionarni korak naprej v našem zdravstvenem zavarovanju.

Zadnja skupščina okrajnega zavoda za socialno zavarovanje v Kranju pa je te nove elemente zakona tudi sprejela, tako da sta sedaj v veljavi posebna stopnja prispevka za zdravstveno zavarovanje in prav tako tudi takto imenovani dodatni prispevki.

Namen delovanja obeh prispevkov je večini podjetij že znan. Posebno stopnjo prispevka za zdravstveno zavarovanje plačujejo vsa tista podjetja z več kot 50 delavci, katerih bolezenski stalež delavstva znaša več kot 4%. Za vsa odmik v višini 0,40% plača podjetje 1% več, oziroma manj skupnega prispevka za socialno zavarovanje.

Dodatni prispevki za socialno zavarovanje pa ipa predvsem ta namen: preprečiti preseganje povprečne stopnje republiškega bolezenskega staleža, ki znaša v Sloveniji 4,80% vseh zavarovancev. Dodatni prispevki bodo torej plačevala podjetja, ki to višino presegajo tako, da odstotek dodatnega prispevka s povišanjem bolezenskega staleža progrevno raste.

Tisti, ki so se v začetku zoperstavljali uvedbi nove Uredbe o finansiranju socialnega zavarovanja, sedaj vse bolj uvidevajo njen koristnost. S svojimi nasprotujicimi stališči pa poskušajo največkrat skrbiti lastne pomanjkljivosti in nerazumevanje za ta dokaj pereči gospodarski problem. To trditev nam dokazuje tudi dejstvo, da razstavo higien.-tehn. začitev dela, ki je bila pred časom v Kranju, ni obiskalo toliko delavcev in kolektivov kot bi jo lahko in kot bi bilo potrebno; da otvoriti razstave ni prisostovalo niti en direktor ali vodilni uslužbenec podjetja, le redki pa so bili predsedniki delavskih svetov, oziroma upravnih odborov. Tudi prošnje Zavoda za socialno zavarovanje, da naj bi kolektivi vsaj simbolično finančno podprtli to koristno razstavo, so žal naleteli na gluhu ušesa.

Da sta oba prispevka - posebni in dodatni - prišla ob pravem času, smo si menda edini vsi, že ne pa vsaj večina. Da pa bosta oba prispevka dosegla svoj namen nam zagotovila uredba, ki pravi, da bodo podjetja izplačevala posebni in dodatni prispevki za zdravstveno zavarovanje iz dobinka, ki je namenjen za plačo. To pomeni, da bodo odsej podjetja živiljenjsko (beri: materialno) zainteresirana na čimvečjem znižjanju bolezenskega staleža, ker bo vsak prekoracetv čez dopustno povprečje neposredno čutil vsak član kolektiva na lastnem žepu.

I. AUSEC

Pomembna pridobitev za turizem v Radovljici

Radovljica je te dni pridobil čim večjim številom lepo in sodobno urejenih gostišč, še prav posebno v turističnih središčih.

Toda klub vsem tem pomislima ne gre nikakor podcenjevati dejstva, da ima Radovljica, oziroma »Grajski dvore« sedaj v svoji stavbi skupno 45 ležišč. Ce bi uspeli preseliti še ostale stranke iz drugega nadstropja hotela, pa bi podjetje pridobilo še nadaljnji 45 ležišč. S tako zmogljivostjo pa bi se kazalo ustanoviti tudi ustrezeno restavracijo oziroma kuhinjo, ker bi se le-to šele tedaj izpičalo. Prav tako pa se s tollkilm številom razpoložljivih ležišč lahko »Grajski dvore« računa na večje število gostov tako domačih in seveda tudi inozemskih. To je tem bolj pomembno zato, ker se današnji turizem vse bolj izpreminja, oziroma razvija v prehodni, potovnari turizem.

Eksperimentalna tkalnica v Kamniku je prva tovrstna ustanova v državi. Nastala je iz skromnih sredstev, saj so vse stroje in naprave dobili v najrazličnejših podjetjih in jih tudi sami preuredili. Institut pripravlja tudi prvo poizkusno serijo dopolnilnih strojev za statve, ki jih bodo po preizkušnji začela izdelovati v večjim številom stalnih gostov, če ne bodo le-ti imeli možnosti, kar najhitreje in večkrat na dan obiskati Bled in druge okoliške kraje. Zato je potrebna tudi ustrezna avtobusna zveza.

Zdaj urejajo še nove oddelke in če bodo dobili dovolj potrebnega prostora, bodo v tem oddelku lahko povezali del procesa, ki ga sedaj opravljajo oddelki instituta v Ljubljani in Mariboru. Eksperimentalna tkalnica v Kamniku vodi Franco Lipovec, ki je obrat otvoril, povabljeni goste pa je ob otvoritvi pozdravil tudi direktor Instituta v Mariboru Dušan Marinšek.

Da so spodarski ukrepi, kakršnih posameznik ne zmore, zato so vse ponovno vstopili v zadružno zavarovalno družbo.

Zadržnike bo zblíževal med seboj tudi zavarovalni odbor, ki ga bodo ustanovili povsod tam, kjer bo sklenjeno kolektivno zavarovanje. V tem odboru bosta poleg drugih tudi referent za živinorejco in zastopnik Državnega zavarovalnega zavoda. Odbor bo upravljal s postajami za pomoč živini in pomagal bo urejati zavarovalne odnose.

KAJ PRAVJO USLUŽBENCI ZAVAROVALNEGA ZAVODA

V Žirovnici so uslužbenici DOZ naleteli na starejšo ženo, ki bi silno rada zavarovala svojo edino kravo, ni pa imela denarja, da bi plačala premijo. Zastopnik zadruge je razumel njeni stisko, in je založil začelo potreben denar. Nesrečen slučaj je hotel, da je njen edina krava že čez mesec dni poginila in zavarovalni zavod ji je izplačal dogovorjeno vsto. Žena ni našla besed, s katerimi bi se zahvalila zavodu in zastopniku zadruge. Sicer pa je od sklenitve kolektivnega zavarovanja izplačal zavarovalni zavod z Žirovniškim zavarovancem znesek v vrednosti živine, že pri treh nesrečah.

Včasih pa naleteli uslužbenici tudi na izrazite gorenjske trame. Nekdo v Vrbnjah jim je dejal: »Zato, ker so se vse zavarovali, se jaz ne bom.« Pač hoče biti nekaj posebnega. Uslužbenici zavoda mu pusti njegovo mnenje, ker vedo, da bo že v tem letu ogromna večina gorenjskih kmetov kolek-

Vsak pameten živinorejec bo zavaroval svojo živino

Akcija za kolektivno zavarovanje živine

Ze od nekdaj je živinoreja za gorenjskega kmeta zelo zanimala, če ne najvažnejša gospodarska panoga. Zato je nesrečo pri živini zelo močno občutil. Prav posebno pa je bil pričazen bajtar z eno ali dvema kravama. Ce mu je poginila ali se pobila v planinah edina krava, se dolga leta ni izkopal iz težav. Zato so težnje po zavarovanju pred nesrečo že zelo stare.

OD SAMOPOMOCI DO KOLEKTIVNEGA ZAVAROVANJA

V preteklosti so bili kmetje prisljeni sami iskati ukrepe, ki bi vsaj delno pomagali omiliti škodo pri nesrečah z živino. Zato so v nekaterih gorenjskih vasah (Naklo, Ribno, Voklo, Sovodenj) ustanavljali samopomoči. V skupno blagajno so vplačevali določen letni znesek od vsake glave živine. Ob nesreči pa so gospodarju, ki je utrpel škodo, izplačali del vrednosti za poginulo živinče, če je blagajna to prenesla.

Tudi plesen nam torej znaže, da vredilek in njegov se menko vrednost, saj bomo z vodo nekoliko namočeno bakreno apno, kar zmešali s svinčenim arzenatom.

Posebno važno je, da poškodimo prva žarišča v tem pred deževnim vremenom. Teden je tudi skrajni čas, da se večjih napadov plesni že kolikor toliko lahko ubramimo. Se bolje pa je, če škopimo krompir, preden se bolezni splošno pojavi. Posebno prizadene plesen zgodnje vrste krompirja. Te so namreč najmanj odporne. Pomagamo si tudi s poznejšim izklopom pri poznejših vrstah.

Povsod videti pa so mnogi kmetje segli po zavarovanju pri Državnem zavarovalnem zavodu. Kljub temu, da so se zavarovali nad 90 odstotkov precej visoke premije (2,3 do 4 procente od zavarovalne vsto) so nekateri na predni kmetje zavarovali vso svojo živino.

PRIROČNE LEKARNE ZA POMOC ŽIVINI

Cim večje število goveje živine bo zajete v kolektivno zavarovanje, tem lažje bo zavarovalni zavod kriplje gospodarske moći kmetijskih zadrug. Na Spodnjem in Zgornjem otoku je svojfas 7 članov izstopilo za kmetijske zadruge. Ob akciji se zaveda, da se lahko mnoge za kolektivno zavarovanje pa nesreča preprečijo že vnaprej, so se prepričali, da so na začetku zavodni osnovni možni takšni go-

spodarski ukrepi, kakršnih posameznik ne zmore. Zato so ponovno vstopili v zadružno zavarovalno družbo.

Pohvale vredna pobuda

Na področju bodoče komune Kamnik se bo v tem letu gradilo 88 gnojnčnih jam in silov. Vsem kmetovlencem, ki so se pravočasno prijavili, so bila izdana gradbena dovoljenja še v mrtvi kmetijski sezoni, prejšnji del teh pa je že gotov.

Pohvale vredno je zanimanje kmetov ravno na teritoriju KZ Laze-Tuhinj, ki je sklenila registrirati 33 svojim članom uporabljeni cement po gradbenem načrtu in to v višini do 10. dinarjev za 1 kg.

Od petka do petka

Zbor slavistov

Mnogo smo že govorili in se danes govorimo o časnikarski slovenščini ter o slovenščini na javnih zborovanjih in sestankih. Iz dosedanjih številnih razprav je torej razvidno, da se za ta vprašanja zanima precejšen del naše javnosti. Prav nobenega dvoma pa ni, da je za reševanje teh problemov prvi poklican prav zbor slavistov. O vseh teh problemih kakor tudi o problemih svojega društva, o znanstvenem in pedagoškem delu je razpravljalo v ponedeljek, občni zbor Slavističnega društva Slovenije.

Da bi se izboljšala raven predavateljev slovenskega jezika so mnogi člani predlagali, naj bi se dosedanja zborovanja razširila v tečaje, v katerih bi poglabljali strokovno znanje jezika in na katerih bi predavatelji seznanjali z novimi metodami po uku materinščine.

V Sloveniji se je 6. t. m. začel teden borbe proti tuberkulozi, ki bo trajal vse do 12. junija.

To akcijo prireja Rdeči križ Slovenije pod gesлом: »Tuberkulozni primerno zaposlitev — prvenstvena naloga delovnih kolektivov!«

Sekcija za borbo proti tuberkulozi pri okrajnih odborih Rdečega križa in okrajnih svetih za zdravstvo in socialno politiko so se za izvedbo tega tedna in prav tako tudi za nadaljnjo borbo proti tej zavratni bolezni že prej časa pripravljale. V več okrajih so bila številna posvetovanja, ki so se jih udeležili tudi zdravniki in patronažne sestre z namenom, vskladiti programe dela in pravilno usmeriti nadaljnjo borbo proti tuberkulozi.

V petek, soboto in nedeljo bodo številna telovadna društva iz mnogih krajev naše republike, med njimi sta zastopana tudi kranjski in radovljški okraj, nastopila na velikem Pokrajinском telovadnem zletu v Kopru.

Pokrajinški zlet »Partizana« v Kopru bo ne le največja telesno vzgojna manifestacija v krajih, ki so bili šele pred kratkim priključeni k Jugoslaviji, marveč bo ena izmed največjih telesno - vzgojnih prireditev, kar jih je bilo po osvoboditvi v naši republiki. Po dosedanjih prijavah, bo na zletu sodelovalo najmanj 10.000 pripadnikov te organizacije.

Zlet v Kopru ne sodi le med največje telesno - vzgojne prireditve v naši republiki v času 10-letnice osvoboditve, temveč ima tudi velik politični poudarek, zato je prav, da se ga naša mladina udeleži v čim večjem številu.

DRUŽINSKI POMENKI

Pred počitnicami

Solsko leto gre h koncu in naši otroci se že veselijo brezkrnih počitniških dni. Nekateri jih bodo preživel doma, drugi pri sorodnikih v mestu ali na deželi, tretji zoper na taborjenju ali okrevališču, v planinah in ob morju.

Odhod na počitnice je vedno združen s skrbmi in težavami za garderobo. Deklice in dečki od desetih do štirinajstih let nam se posebno radi povzročajo sitnosti. Ze nekoliko odrasli so, zato želijo biti lepo oblečeni, a vendar tako, da bi jim to omogočilo svobodo pri igri in zabavi. Če ne bomo odšli na oddih skupno z njimi, potem moramo upoštevati, da bodo na letovanju ali taborjenju prepuščeni sami sebi. V tem primeru naj nekaj enostavnih in praktičnih delov obleke nadomesti celotno garderobo. Vzorčasta obleka za deklice naj bo n. pr. sestavljena iz dveh oziroma treh delov (bluza, krilo in bolero), tako da nosi blizu lahko v kombinaciji s hlačami ali novim krilom, krilo pa k enobarvnim bluzam. Za dečke bomo prav tako pripravile dvoje športnih srajc v hlački, majlico in pa seveda kopalne hlačke.

Pri teh pripravah nikar ne mislimo na prevelike izdatke. Otroci marsikaj že imajo, nekaj jim bomo popravile, nekaj pa dokupile. Kovčke jim bomo tako ali tako napolnile samo s predmeti, ki jih bodo na leto-

Sadne sokove dojenčkom

Sadni sokovi so zaradi bogastva vitaminov izredno piročljivi ne samo za odrasle, ampak tudi za dojenčke. Strah staršev, da sveže sadje oziroma sok škoduje prebavi, je največkrat neupravičen. Moderna pedijatrija celo predpisuje, da matere redno dajejo dojenčkom sadne sokove. Kakor hitro je otrok star mesec dni, že lahko uživa pomarančni ali tudi paradižnikov sok. Kasneje se pomenimo z zdravnikom, šele z njegovim privoljenjem nudimo dojenčku tudi češnjeve, jabolke, korenjeve in druge sokove.

Sadni sokovi so nujno potrebni dodatek v dojenčkovem prehrani zaradi tega, ker vsebujejo dovolj vitamina C, katerega je premalo v materinem mleku. Dojenčku dajemo vedno hladen sok, da s segrevanjem ne uničimo vitaminov in z tem njegove vrednosti.

Ce piye dojenček pomarančni sok, potem izberemo za to sladek in zrel plod. Sok precedimo in ako se nam zdi prekisel, mu dodamo še nekoliko sladkorja. Paradižnikov sok pripravimo na isti način. Ta je najboljši iz svežih plodov. Ce pa nimamo teh, ga lahko zamenjamo s sokom res dobre konzerve. Najbolj priporočljivo

U NU-junak na čelu junashkega ljudstva

Nekaj iz zgodovine Burme, ki je nerazdružno povezana z življenjem in delom velikega revolucionarja in voditelja U Nuja

Burmanska unija — to je dežela s 604.700 km² in 17 milijoni prebivalcev. Dve tretjini prebivalcev je Burmancev. Je republika, svobodna od 1948. leta. Ustava je izdelana na osnovi naše ustave. Ima dvodomni sistem: skupščino in Svet narodov. Strank je v Burmi več. Vlada se opira na antifašistično ligo, v kateri je najštevilnejše zastopana socialistična stranka Vanje, so vključeni tudi sindikati in kmečka zveza. Liga ima v skupščini 180 mandatov, medtem ko jih ima opozicija le 70. Predsednik republike je dr. Ba U, predsednik vlade in stvarni voditelj velike večine burmanskega ljudstva pa je U Nu. To je velika osebnost, katere življenje je nerazdružno povezano z življenjem vse Burme. Zato je njegov življenjepis zgodovina bojev Burmancev za svojo neodvisnost in zgodovina junastev pri naporih za konsolidacijo ljudske oblasti in razvoj dežele.

Kako je začel

NEKAJ LET PRED II. svetovno vojno je bilo. Nu je bil študent na rangunski univerzi. Burma je bila pod britansko vladavino. Usodo ji je krojil britanski guverner, čeprav je bila v tem času izbrana takoj imenovana burmanska vlada. To je bila doba rivalstva, korupcije in oportunitizma v vrhovih raznih burmanskih strank. Na drugi strani pa se je v tem času začelo močno ljudsko gibanje. Stavke delavcev, uporim kmetov in demonstracije študentov so bile vse pogosteji pojavi. Gospodarstvo je bilo v rokah tujev, po večini Angležev. Zato se je boj za svobodo iznenadeval z bojem proti kapitalizmu.

Na rangunski univerzi so v

tem času ustanovili napredni študentje novo gibanje, ki so ga imenovali »Združenje Burmancev«. Člani združenja so klicali drug druga »takin«, kar bi po našem pomenilo gospodar. Gospodar, tako so moral Burmanci titulirati Angleže. Mladi študentje so hoteli s tem, da so se imenovali »takin« povedati, da so oni, Burmanci, gospodarji v Burmi.

Pri tem so se spet najbolj odlikovali »takin«. Spet se je dvignil val protibritanskih stavk in na vseh straneh so izbruhnili nemiri. Da bi se nekako izkopal iz težkega položaja, so Britanci predlagali Burmi načrt, po katerem naj bi Burma dobila neodvisnost v petih letih. Nove stavke so bile znak, da je ta ponudba odbita.

Zato so Britanci prišli na dan z novim predlogom. Sestavila naj bi se burmanska vlada iz antifašistov — »takinov«. Brez zlahkosti so »takin« pristali

rušena Burma prvič svobodno zadihala, pa so se proti njej zapotili njeni notranji sovražniki. Začelo je obdobje težke državljanjske vojne.

Glavne uporniške sile, stalinistična komunistična partija, ki se je nazivala »Bela zastava« pod vodstvom Tan Tuna, potem trockistična »Rdeča zastava«, Karenici, »bela grupa« odpadnikov iz lige muslimanske sekte mudžahida itd. Vse te grupe so delovale nekaj časa strnjeno, potem vsaka zase v pozneje v različnih kombinacijah.

V 1948. letu je bil položaj zelo negotov. Samo človek kot je U Nu je lahko uspel. Tudi v trenutku, ko je bilo ozemlje legalne Burme omejeno zgolj na glavno mesto Rangun in se je krog njega vse bolj ožil sovražni obroč, niti klonil. Nasprotno, z močno ljudsko vojsko je uspel razbiti blokado, in v razmeroma kratkem času nekaj let je praktično zatrli vse večja žarišča uporov v deželi.

Večje nevarnost so ob koncu državljanjske vojne na Kitajskem povzročali le razbiti ostanki kuomintangovcev, ki so se zatekli na burmansko ozemlje, da bi odtod vpadeli na Kitajsko. Vendar je U Nu tudi pri likvidaciji teh tolj uspel, deloma s silo, deloma pa po diplomatski poti. V prizadevanju, da se dosegne v Organizaciji združenih narodov sklep, da se Kuomintangovci morajo odstraniti iz Burme, je prav jugoslovanska delegacija vsestransko podprla to burmansko zahtevo.

Na poti napredka

KLJUB TEŽAVAM, ki so jih povzročali upori, je svobodna Burma hitro napredovala. Sprošene sile ljudstva je moder vodja, kakršen je U Nu, znal pravilno usmeriti v delo za križist vse dežele.

Danes, ko je položaj v deželi že močno stabiliziran, Burma krepko udarja temelje svoji lastni industriji, za katero je bila v preteklosti prikrajšana. Pri gradnji novih industrijskih objektov in hidrocentral uspešno pomagajo Burmancem naši jugoslovanski strokovnjaki.

Eno največjih del, za katere stoji osebno predsednik U Nu, je nedvomno agrarna reforma. Burma je pretežno poljedelska država. Predvsem je poznana po ogromnih riževih poljih, saj vrednost pridelanega riža presegajo 90% celokupne vrednosti kmetijske proizvodnje. V kmetijstvu pa so se ohranili še prav posebno močno starji, pol fevdalni odnos. Zato je bila agrarna reforma prva skrb vlad. Aung San, komandant burmanske vojske, je sestavil vlado. Na čelo nove U-stavodavne skupščine pa je prisel Takin Nu.

(Od takrat je Nu nosil ime Takin Nu in s tem imenom je prišel v zgodovino. Toda 1952. leta je izjavil, da izpušča prvi del imena — Takin — in da se bo odslej imenoval U Nu. U bi po našem pomenilo gospodar. On neče biti še naprej »gospodar«, ker je to v deželi, ki gradi novo, socialistično družbo — anarhizem.)

Toda napore Aung Sana, da pripravi vse potrebno za dokončno osvoboditev Burme, so prekrižali zločinci, ki so v juliju 1947. leta vdrli v kabinet ministarskega predsednika, kjer je pravkar zasedala vlada in z brzostrekami pobili 7 navzočih ministrov, med njimi tudi Aung Sana.

Izgledalo je, da so ti streli zapetičili usodo Burme, čeprav je malo pred tem datumom U-stavodavna skupščina že izglasovala sklep, da Burma ne bo ostala v Britanski skupnosti narodov.

Hkrati z napori za vsestrans-

na ta predlog. Aung San, komandant burmanske vojske, je sestavil vlado. Na čelo nove U-stavodavne skupščine pa je prisel Takin Nu.

(Od takrat je Nu nosil ime Takin Nu in s tem imenom je prišel v zgodovino. Toda 1952. leta je izjavil, da izpušča prvi del imena — Takin — in da se bo odslej imenoval U Nu. U bi po našem pomenilo gospodar. On neče biti še naprej »gospodar«, ker je to v deželi, ki gradi novo, socialistično družbo — anarhizem.)

Od teda, ko je prvič posegel v revolucionarno zgodovino Burme, se je U Nu vse bolj odlikoval. Bil ni samo dober vodja. Znal je pritegniti ljudi. V njegovem govoru, v njegovem vedenju, v njem samem, je bilo nekaj pristnega, neposrednega, nekaj, kar je človeka privlačevalo.

Težka revolucionarna pot

NEVARNOST, KI JO je predstavlja Japonska za evropsko nadoblast v jugovzhodni Aziji, je bila od strani naprednih sil v Burmi ocenjena kot pozitivna. Zato ni čudno, da so se v svoji revolucionarni dejavnosti za osvoboditev dežele na Japonsko opritali tudi »takin«. Eden najvidnejših vodil burmanskega ljudstva Aung San je n. pr. zbežal na Japonsko. Nekateri »takin« so odšli v japonske vojske.

Ce piye dojenček pomarančni sok, potem izberemo za to sladek in zrel plod. Sok precedimo in ako se nam zdi prekisel, mu dodamo še nekoliko sladkorja. Paradižnikov sok pripravimo na isti način. Ta je najboljši iz svežih plodov. Ce pa nimamo teh, ga lahko zamenjamo s sokom res dobre konzerve. Najbolj priporočljivo

To je bila doba težkih preizkušenj. Med organizatorji ilegalnega upora proti Japoncem najdemo Takin Nuja in Aung Sana. V tem času se je organizirala Antifašistična liga svobode.

Ulica v Rangunu v ozadju Sule pagoda

Toda v teh trenutkih je na čelo skupščine napredek gospodarstva, se pod U Nujevim vodstvom odvija v Burmi drug važen proces: demokratizacija oblasti. Najnižji organi oblasti se usposabljajo za prevzem vseh poslov v svoje roke, v industriji pa se postopoma uvaja delavsko upravljanje, kakršnega imamo pri nas.

Za vse velike načrte, ki jih ima Burma in njeno vodstvo, pa je potreben deželni mir. Zato je Burma eden največjih pobornikov za nove odnose med narodi, ki naj bi s svojo protiblokovo tendenco preprečili ponoven svetovni spopad. Tudi na tem področju se je burmanski narod našel ramo ob ramih z jugoslovanskimi narodi.

S. B.

Moda

Moderna enodelna kopalna obleka, kombinirana s širokim belim trakom.

Drobni nasvet

Presoljeni jedi popravimo ožkus, če nad loncem, v katerem se kuha, razgrnemo čist ptič, namesto v čisti vodi, ga pokrijemo in pustimo tako 15 minut.

GLAS GORENSKE

Izdaja:
Casopisno, založniško in tiskarsko podjetje

»GORENSKI TISK«
Kranj, Koroska cesta 6.

Direktor
in odg. urednik:
Slavko Beznik.

Ureduje:
uredniški odbor

Tel. Štev. uredništva in uprave 475 / Tek. rač. pri KB Kranj Štev. 61-KB-1-Z-135 / Izhaja vsako soboto.

Letna naročnina 400 dinarjev polletna . . . 200 dinarjev četrletna . . . 100 dinarjev Posamezna štev. stane 10 din

V vseh sekcijah živahno delo

Zvečer, ko potihnejo udarci kladiv, se radi zberi starci in mladi Kroparji v svojem novem, obsežnem kulturnem domu, ki so ga po nekaj letih le dogradili (vendar še ne povsem uredili) in kjer je dovolj prostora za vse — tudi za kino predstave. V njihovem kulturno - umetniškem društvu "Stane Zagor" deluje kar 5 sekcij.

Pevska sekcija ima ženski, moški in mešani pevski zbor, ki vsi že nekaj časa z uspehom nastopajo in sodelujejo na mnogih prireditvah in vseh predstavah.

Glasbena sekcija vključuje orkester in dva plesna ansambla za narodne plesne. Orkester, ki steje 30 godbenikov - amaterjev (večinoma preprostih de-

bro uspeha. Največ uspeha je doživel drama "Plavž", s katero so tudi gostovali.

Pevska sekcija ima ženski, moški in mešani pevski zbor, ki vsi že nekaj časa z uspehom nastopajo in sodeluju na mnogih prireditvah in vseh predstavah.

Glasbena sekcija vključuje orkester in dva plesna ansambla za narodne plesne. Orkester, ki steje 30 godbenikov - amaterjev (večinoma preprostih de-

Kroparski igralci KUD ob uprizoritvi »Plavž«

dosegajo uspehe, ki zgovorno pričajo o kulturni rasti tega kraja kot je Kropa, precej štejnajstarejšega slovenskega industrijskega kraja.

Igralska družina je letos uprizorila 3 premere: drama "Plavž", menda se nista imela samostojnih nastopov, z uspehom pa sta v komediji "Draga Ruth" ter "Burka o jezičnem dohtarju". Tovariš Jože Solar, ki vodi dramatsko sekcijo, nam je povedal, da so uprizoritve zelo do-

Prezreti ne smemo še dela

gode na pihala, ki kljub te-

lavcev) je, vsaj za tako majhen kraj kot je Kropa, precej številjen.

Plesna ansambla do sedaj

so predstavila občinstvu že na mnogih prireditvah skupaj z ostalimi sekcijami.

Prezreti ne smemo še dela

gode na pihala, ki kljub te-

DPD "Svoboda" Primskovo v Dražgošah

Preteklo nedeljo je DPD "Svoboda" Primskovo gostovala v Dražgošah. Gostovanje je bilo v okviru proslav 10-letnice osvoboditve.

Po ugodnem govoru člana SZDL tovariša Humarja so nastopili tamburasi pod vodstvom učitelja Ambroža. Pod skrbnim vodstvom neumorne Julike Mandeljc je nastopil tudi moški in mešani pevski zbor. Posebno pa je presemetila folklorna skupina in tudi recitatorja sta

svojo nalogo dobro izvršila. Dražgošani so člane »Svobode« s Primskovega toplo sprejeli in jim bili za obisk zelo hvaležni, kar so pokazali s prisršnim slovesom ob odhodu. Obi so si želeli skorajšnjega svidenja.

Sedaj se DPD "Svoboda" Primskovo pripravlja že za prihodnjo sezono, ko bo z glasbo in mešanim plevskim zborom prireditvo proslavila 10-letnico obstoja ženskega pevskega zbora.

Ob uprizoritvi komedije „Za narodov blagor“ v Loki

Poldetu Polencu v slovo

Kot zadnjo predstavo v letoski sezoni je gledališka sekcija KUD "Tone Sifrer" v Loki uprizorila eno naših najzahtevnejših dram, Cankarjevo komedijo "Za narodov blagor". Ta uprizoritev pa je bila obenem slovo znanega pevca - solista, režiserja in kulturnega delavca Poldeta Polanca, ki je komedijo tudi režiral. Tov. Polenc, ki je vsa leta po vojni aktivno posegal v kulturno življenje v Škofji Loki, odhaja namreč na novo službeno mesto, v sarajevo opero. Prav je, da ob tej priliki spregovorimo o tem našem vidnem umetniku in o njegovem vsestranskem delu.

V preprosti kmečki hiši ob Pojanačici mu je tekla zibelka. Mati vdova ni mogla, kljub pomoč edine krvavice, šolati dveh krepkih fantov, ki sta oba hrepenela po izobražbi. Antonia je poslala v šolo, Poide pa je ostal doma. Postal naj bi kmet in tovarniški delavec, kot so bili mnogi drugi v okolici Loke, kajti samo zemlja jih ni mogla preživljati. Gotovo se ga še spominjajo delavec tovarne "Šešir" kot mladega krepkega fanta — delavec. Živel je le v skribi za bolno mater. Skrivaj pa se je oblačil v stara, dolga krila in se igral — "gledališče". Skoraj je že zatrl mladostne ideale, ko se mu je po vojni vendarle odprla pot v gledališki svet. Igralska akademija, pod vodstvom prezgodaj umrela pedagoška in igralka Levarja, je bil njegov prvi korak. Nato še nadaljnja izobrazba pri profesorju Betetu — pa se je razvil, iz kmečkega fanta v opernega solista, režiserja in igralca.

Vsa njegova razvojna pot se je v posebno pestri luči kazala

v njegovem delu doma. Od odlične proslave Prešernovega dne v Puščinskem gradu, preko ljudske igre "Naša kri", "Visočke kronike", do salonskih dram: "Zene na Niskavurju", "Sveti plamen" in končno Cankarjevega najtejšega dela, je vsako leto pokazal napredok kot režiser in igralec, ki smo se ga vsi veselili. Vodil in vrgjal je mnoge igralce, včasih tudi s trdo besedo, zato pa so bile njegove predstave vedno med najboljšimi v Loki. Razen vsakokratne premiere je prirejal tudi samostojne solistične koncerte. Znal je pritegniti občinstvo in ga tako navdušiti za solopetje, da so sedaj v Loki že redki koncerti, ki ne bi imeli dovolj poslušalcev. Njegovo desetletno delo je bilo ogromen prispevek k razgibanemu kulturnemu življenu v Škofji Loki, zato ga bomo zelo težko pogrešali.

Upamo, da kljub delu na tujih odrih ne bo pozabil domačega. SE O UPRIZORITVI SAMI

V uprizoritvi komedije "Za narodov blagor", ki je bila, kar lahko mimo trdimo, med najboljšimi v Loki, če ne najboljša, so bili vsi osnovni idejni elementi dela samega upoštveni, dan jim je bil primeren poudarek in ustvarjen je bila pristava, ki bi mogla zavestiti tudi zahtevnejšega poznavalca in ljubitev Cankarjeve umetnosti. Režiser Polenc in nastopajoči so vložili v komedijo mnogo truda, saj je predstava teka gladko. Jezikovno dokaj čisto in tekoče ter s solidnim obvladanjem vlog — kar vse je za poklicno gledališče dokaj redek pojav. Težo igre so nosili starejši, rutinični igralci, ki so zelo uspeš-

no vključevali vrsto mlajših, nadarjenih igralcev, ki še iščejo svoj igralski izraz.

France Golobič je oblikoval svojega dr. Gorazda kot močno (tudi v postavi in krenjih), močno, samozavestno osebnost, ki ve, kaj hoče, dovolj pozno duševnost svojih nasprotnikov, pa tudi somislenikov, ter stopnjuje svojo igro (tudi v glasu) vse do konca tretjega dejanja, ko mu Ščuka zavese čevelj, in je zategadelj notranje načet ter v bistvu strt, kljub nekaterim poskusom pokončne hoje v zadnjem dejanju.

Enakovredno partnerico v tej gnosni politični igri za naklonjenost sicer bogatega in vplivnega, a omemjanega in rekli bi skoraj pubertetnega Gornika (kakor ga je prikazal France Kovač) — je dr. Grozd imel v spletarski, duhoviti, lepi in notranje trdi ženi dr. Grudna lik, ki nam bo v interpretaciji Mile Valenčičeve ostal brez dvoma že dolgo v spominu. Zdi se mi, da sta ta dva zaigrala tako, kakor si je Cankar tudi zamišljal — in si ne bi mogli zeti boljših. V nekaterih treh se jima je približal tudi Branko Berčič v vlogi Ščuka, žurnalista, edina pozitivna sila v tej gnili, korumpirani družbi.

Ostali igralci so lepo dopolnjevali osnovno trojico, okoli katere se pravzaprav suše celotno dogajanje komedije. Omenili bi morda Pavleta Okorana, ki je sem in tja pokazal svojevrstne igralske sposobnosti. Slavko Primičevyo, ki se mi je zdel, da je od vseh nastopajočih i po maski i po govoru i po krenjih resnično domač v salonu svojega moža dr. Grozda in Še Nuško Guzeljevo, ki je dobro zaigrala Matildo.

Produkcija Glasbene šole v Škofji Loki

Glasbeno življenje v Loki je še vedno razgibano. Prejšnji teden smo poslušali instrumentalno in solistično produkcijo Glasbene šole, obetano pa nam je koncert 11-letne pianistke Marije Kočjančičeve (žela je velik uspeh na koncertu v Ljubljani) in produkcija Glasbene šole KUD "Tone Sifrer".

V osnovanju je tudi ljudska knjižnica. Za nabavo knjig dobiva denar od občinskega ljudskega odpora, zato za sedaj še ne spada v upravljanje kulturnem življenu Krofere.

Na prvem večeru je bilo kar prevec instrumentalistov in so zato tudi najboljši ježko prišla do izraza. Od violinistov je bil posebno dober Tomaz Podnar, pa tudi nekateri iz njihovih letnikov. Izstopale so tudi tri pianistke in vse — sicer redki — pihalci. Res je, začetniki tudi niso imeli kaj pokazati. Ze samo dejstvo, da smo dobili dobrega klarinetista s ponim zvocnim tonom, kot je Tone Rupar, priča, kako prepotrebno dopolnilo je glasbena šola popolni gimnaziji, ki smo jo tu do leta dobili.

Edina šibka točka drugega večera, koncerta solistov iz razreda prof. Klepca, je bil obisk.

Spored je bil deljen v sestovni in slovenski del. Najbolj so bili zastopani italijanski baročni mojstri (Bononcini, Scarlatti, Pergolesi, Marcello), pa tudi Grieg, Mozart in seveda mojster samospева Franz Schubert. V slovenskem delu pa Cajkovski, Chopin, Vilhar, Krek, Adamčič itd. Z dobrim materialom sta presemetila učenca prvega letnika baritonist Marjan Kovač (posebno v Vaccajevi "Come il candore", je prišel do izraza njegov mehki, nepokvarjeni glas) in sestopni mezosopranička Elizabeta Pohorec. Njen dvojen trud je bil bogato poplačan z aplavzom navdušenih poslušalcev, poseb-

no ob Schubertovi pesmi "Litaneja". Težo programa je nosila učenka petega letnika Anica Oblakova, ki je pela tudi arje. S težkim programom sicer ni tako ogrela poslušalcev kot sopranistka Cvetka Pibernik, počasala pa je največ tehničnega znanja. Pibernikova je pela skladbe, ki že same zagotavljajo uspeh, toda ona jih je tudi zelo lepo zapela, posebno Gri-

—j-

Za novo gimnazijsko poslopje

Pred nedavnim je Svet za prostoveto in kulturo LOMO Kamnik razpravljal o predloženem osnutku gradbenega programa za gradnjo novega gimnazijskega poslopja v Kamniku. Gradbeni program, ki je bil z manjšimi dopolnitvami sprejet, predvideva med drugim, da bi bilo v tej zgradbi 18 učilnic po 64 m², predavalnice za kemijo, biolo-

gijo in fiziko, posebne prostore za zbirko učil, pevske sobo, risalnico, kabine, knjižnico in delavnice za ročne spremstva. Poleg teh prostorov bi naj bili še administrativni prostori, garderober, ambulanti prostori, prostori za kulturno-prosvetno delo, s telovadnicami, kino dvorano, sanitarijami in drugimi potrebnimi prostori. Po tem programu bi imela stavba poleg kuhinice še tri stanovanja in druge potrebitne prostore. Skupno bi obsegala 2310 m² koristne površine. Od te bi odpadlo 4%, na šolske prostore, 390 m² ali 8% na administrativne prostore, 1100 m² ali 22% na kulturno-prosvetni del in 1200 m² ali 24% na ostale prostore.

Tak gradbeni program je bil dan v izdelavo in pričakujajo, da bo idejni projekt gotov v tem letu.

Jesenška LU je zaključila s tečaji

Minulo soboto je organizirala Ljudska univerza na Jesenicah, ki deluje v okviru DPD "Svoboda" Jesenice, stenografske izipse. Z njimi je zaključila tako jezikovne kakor tudi strokovne tečaje, organizirane v letošnjem šolskem letu, ki jih je bila skupaj kar osem in ki jih je obiskovalo nad 200 tečajnikov. Prejšnja leta se LU na Jesenicah ni ukvarjala s tečaji, temveč je organizirala le splošna tedenska predavanja. V minuli sezoni je prvič organizirala jezikovne tečaje, v letošnji pa še strokovne: strojepisni in stenografski tečaj. Vsi tečaji so dosegli lepe uspehe.

Vzgojila sta petro otrok, štiri sinove in eno hčerko ter vsakega od njih preskrbeli za življenje. Vse to sta zmogla le z varčnostjo, skromnostjo in nehnino skrbjo za družino.

Bila sta vedno zavedna Slovencev in državljanov. Ob koncu prve svetovne vojne nista hotela ostati pod Italijani in prav takto nista ostala na Koroškem ob plebiscitu, temveč sta raje odšla v Jugoslavijo. Za časa nadrednoosvobodilnega boja sta potret po svojih močeh podpirala, njihovi sinovi pa so aktivno delovali.

V nedeljo so se zbrali vsi junini otroci s svojimi družinami in srčni v skupnem veseljem razpoloženju preživeli ta dan.

Ob tem redkem jubileju srčnima zakoncem želitevamo in želimo, da bi živila še dolgo let.

Razstava partizanske grafične v Kranju

V nedeljo, 5. junija je bila v Mestnem muzeju odprta razstava partizanske grafične. Razstavljenih je 50 del slikarjev: Alenke Gerlovič, Vito Globočnika, Božidarja Jakea, Vlada Jordana, Doreta Klemenčiča, Toneta Kranja, Franceta Miheljca, Nikolaja Pirnata, Franceta Slane, Iveta Šubič ter Dragota v Nandetu Vidmarja.

Izbor gradiva je pripravilo Društvo likovnih umetnikov LRS. Razstava bo odprta do 20. junija.

Iz Domžal Koncert pevskega zбора

Kakor vsako leto se je tudi letos predstavil pevski zbor DPD "Svoboda" z zelo pestrim sporedom. Sodeloval je tudi pevski zbor iz Izana. Oba zbori vodi prof. Stane Habe, ki je silno požrtvoval in neumoren pri svojem delu. Oba zbori sta odpela več narodnih in nekaj umetnih pesmi in žela priznanje vseh poslušalcev. Posebno so bili kvalitetno na višini, seveda so nas posebno zadovoljili domačini Lipar, Adamčič in Gobec.

Ze lansko leto smo ugotovili izredno inteligenco tega zborja,

ki je kos najtejšim pevskim skladbam. Letos moramo njegovo odlike še bolj podprtati. Naj omenimo le nekatera. Pevski zbor razpolaga z izrazitimi, sočnimi, lepo barvanimi in ubranimi glasovi, ki se harmonično zlivajo v eno celoto; ima plenilno zvočnost, intonirančno čistost; kultivirano diktijo in zmožnost dosegč tehtne in efektni dinamične stopnje; prefinjen čut za pevski izraz, ki lepo veže posamezne dele v glasbeno celoto. Zbor razpolaga tudi z zelo dobrimi solisti.

APZ ima v dirigentu prof. Radovanu Gobcu vrednega naslednika Franceta Marolta. Njegova interpretacija ni nikjer uspešna, ampak je logično zgrajena z velikim umetniškim čutom. Zbor, ki mu precizno reagira, obvlada izredno dobro. Skoraj ne vemo, katerim izvedbam bi dall prednost. Vse so bile kvalitetno na višini, seveda so nas posebno zadovoljili domačini Lipar, Adamčič in Gobec.

—Li

IVERI

JUGOSLOVANSKI UMETNIŠKI FILM V ZAHODNI NEMČIJI

Naš filmski režiser František Cap je pred kratkim zrežiral nov umetniški film "Trenutki odločitve". Direkcija podjetja "Triglav-film" ga je prodala v Zahodno Nemčijo. Tu bodo naši umetniški film predvajati v jeseni.

DRUŠTVО PREVAJALCEV PROTESTIRA

Ko je izšla slovenska izdaja Voznega reda je bilo kritike kar precej. Uvodna navodila so nameščena v takem jeziku, ki je vse prej kot slovenski. Prevajalci so s svojo slabo prevedbo naravnost sramotili slovenski jezik in zatrli v njem vsak klic po lepoti in pravilnosti. Društvo prevajalcev čuti pri tem odgovornost in ostro protestira

Biti pilot, jadralec ali modelar - ni lakko!

IZID TEKMOVANJA

Vtisi gledalca-novinarja s I. Gorenjskega letalskega zleta

V NEDELJO ZJUTRAJ, ko so vse stali, je bil pogumen skok mlade padalke Mici Heberle z Bleda iz aviona »PO-2«, ki ima za seboj že 9 skokov. Sele ko se je po nekaj trenutkih lepo, pisano padalo odprlo, so gledalci spet sproščeno zahihali.

AKROBACIJE — NORČEVA-NJE Z ŽIVLJENJEM?

V ZRAK JE ZLETELO letalo tipa »Bücker« pod pogumnim vodstvom pilota in večkratnega prvaka Boža Komca. S tem na oku zastrelim avionom, je izvajal v zraku take bravure in akrobacije, da je ljudem upravičeno jemalo sapo. Navpično v zrak, navpično na zemljo, »osmice«, polet s kolesi navzgor itd., so bile prave mojstrovine jadrnega učitelja letalskega centra v Vršcu.

»Sta da Vam pričam«, je dejal takoj v začetku 29-letnega Boža Komca, ko sva ga z Ivanom začela »nadlegovati«. »Morda to, da sem leta 1950 osvojil zlatotoč »C« značko in dosegel rekord v višini poleta z jadrnim letalom z znamko 4600 m; ali morda to, da sem leta 1953 v Borovu osvojil prvo mesto in postal državni prvak jadrnega letalstva, kar sem še vedno; ali pa morda najljubši uspeh, ki sem ga dosegel skupaj s Zvonkom Rainom na dvosedu »Košava«, ko sva v Angliji postala svetovna prvaka?«

Tem uspehom bom še jaz nekaj dodal. Skromni Bož je postal tudi prvak I. Gorenjskega letalskega zleta v aero-rally sicer ni spravila na noge (ker

Ko sva ga vprašala za občutke pri akrobacijah nama je odgovoril, da so ti povsem vsakdanji. — Da, zanj, toda mislim, da z Ivanom bi prav gotovo imela želodec v ušesih!

MLADEF JE DRZEN!

NAPOVEDOVALEC JE najavil, da bo pravkar skočil iz aviona »PO-2«. Mladen — skakalec z zadrižkom, nekdaj svetovni rekorder. Dodal je še, da se Mladenovi skoki odlikujejo tudi po zelo lepem stilu.

»PO-2« je grabil v višino... Od časa do časa se je zdelo kot da miruje in da so mu motorji odpovedali. Doseči mora 1500 m visine... Sedaj je na približno 1200 m. Letalo se še nadalje vzpenja... Izgleda, da je doseglo določeno višino, kajti na krilu smo že bili opazili majhno točko — Mladena. Med množico je najprej završalo, potem pa je nastala grobna tišina. Vsi so globoko zajeli supo... Medtem pa se je Mladen odlepil od krila in letel skozi zrak v obliki lastovke...

Gledalci smo čakali, kdaj se bo odprlo padalo. Vsi smo že imeli dosti tega napetega vzdusja. — Kaj neki že misli teden Mladen! Ali je morda pomisli na to, kaj bi se mu zgodo, če se mu padalo recimo tokrat ne bi odprlo?... Ne, na to Mladen, ko skače, prav gotovo ne misli, sicer ne bi bil nikoli padalec!

LAZO JE BIL NAJDRZNEJSI

NI DVOMA, O TEM smo si bili vsi edini, da je bil Lazo Vrkobratovič, ki je pilotiral šolsko letalo »Aero-3« domače konstrukcije in izdelave tovarne »UTVA« iz Zemuna in sodi med najboljša šolska letala na svetu, v nedeljo najdrznejši in hkrati najspomljivejši pilot.

Lazo čas svojih poletov niti več ne šteje na ure, temveč kar na dneve. Odkar je pilot, sedaj je poizkusni pilot tov. »UTVA«, je letel že, če bi sešeli vse ure letenja, skupno 330 dni. 20.000 krat je vzletel in se spustil z avionom. V nedeljo pa je pokazal take mojstrovine, da smo se vsi čudili. Motor je nekajkrat skoraj prenehal z delovanjem in Lazo je dosegal tako imenovani višek, oziroma minimalno hitrost letenja. Da o akrobacijah sploh ne govorimo!

Odpeljali smo se. Toda — s »škatlj«, tako namreč pravijo dvomotornemu letalu »JU-52«. Nič posebnega! Dolgčas!

Toda tovarš Novak, upravnik letališča v Lescah, nam je na slovenski večerji še bolj slovesno objabil, da se bomo kadar koli bomo pač prišli v Lesce, lahko peljali s katerimkoli avionom! Ko je to izjavil, je bil sila resen. Dejal je tudi, da bomo delali lupinge!

Bomo videli!

Ko bo tovarš Novak prebral vrstice, upam da ne bo zameril! Zelel bi pa, da se nam ne bi preveč maševal za marnikato pikro izraženo besedo na račun našega »letenja!«

SLEDILE SO ŠE ŠALJIVE TOČKE, skupinski skoki padalcev, itd. Gledalci so bili — »vvoljni in marsikdo se je verjetno odločil, da bo postal bodisi pilot, modelar ali padalec. — Mladina! Letalstvo je lep šport, zahteva pa veliko truda, znanja in hrabrosti — zahteva celega človeka!«

I. AUSEC

Franc Avčin o smučarski opremi, prof. Marijan Jeločnik o kvaliteti smuči. Praktične nasvete iz posameznih referatov so preizkusili na licu mesta. Prikazali so n.pr. smučarsko opremo, ki je pri nas še nismo, oz. je še ne izdelujemo, tako alumirnjaste smuči, varnostna stremena in drugo. Posvet je vsekakor uspel. Napotki iz referatov, izmenjava strokovnih nasvetov in praktična preizkušnja moderne smučarske opreme, bodo vsekakor mnogo pomogli k perspektivnemu razvoju smučarstva pri nas.

DRAGI KOSOBIN!

Sem tvoj zvesti bralec, Komaj čakam, da pride sobota in z njo »Glas Gorenjske«. Najprej prečitam tvoj kotiček nato pa spise iz partizanskih dnevnikov in zanimivosti. Nekaj pa ti moram povedati, kar zelo pogremam. Zelo bi bil zadovoljen, če bi objavil tudi slikanice kot je bil »Sepavec«, da se ne bi samo »TT« ponašal s svojim »Zvitropicem«.

Ce mi ustrežeš ti napišem še kaj več. Ne zameri, Kosobrin.

Mario Soštarč, Radovljica

Nič ti ne zamerim. Kje neki! Vesel sem, da rad prebiram »Glas Gorenjske«, še bolj pa sem vesel tvojega predloga, Mario, ker sem že sam večkrat misil na pionirske slikanice, ti obljubim, da boš morda v »Gorenjskem pionirju« kmalu bral tudi te. Kdaj ti se ne morem povedati. Malo boš moral še potpreti.

Kosobrin

DRAGI UREDNIK!

Pišem se Smrke, ime mi je Krešimir, star sem 17 let in holdim v četrti razred državne gimnazije na Jesenicah. Učim se ne preveč rad, pač pa zelo rad prebiram »Glas Gorenjske« in rešujem križanke ter šahovske probleme, ki pa jih

I. GORENJSKEGA LETALSKEGA ZLETA V LESCAH

Za I. Gorenjski letalski zlet ca (291 točk), 6. Jože Kavčič, Kranj (280 točk).

Kot ekipa si je prvo mesto osvojil Aeroklub Radovljica (166,6 točk), pred Mursko Soboto (157,6 točk) in Zagrebom I. (126,6 točk).

Padalci z Gorenjske so tekmovali obenem tudi za naslov gorenjskega prvaka in se razvrstili v naslednjem vrstnem redu: 1. Andrej Piber, Radovljica (291 točk), 2. Jože Kavčič, Kranj (280 točk), 3. Martin Mlakar, Radovljica (246,5 točk) itd...

Ekipi gorenjskega Aerokluba Radovljica s 166,6 točkami, sledi Aeroklub Kranj s 84,25, temu pa Tržič s 66,6 točkami.

Zadnji tekmovalni dan — v soboto — so se pomerili motorna letala. Pri zanimivem aerorallyju je dobil največ točk držni akrobat Božidar Komac na letalu »Bücker« iz Vršca (1745,2 točk), 2. Dimitrije Sarovič »Po-2« Črna gora (1722,8 točk), 3. Albin Novak, Radovljica »Po-2« (1715 točk) itd...

Po zaključni slovesnosti v nedeljo so imeli vsi tekmovalci zaključni banket v Hotelu Toplice na Bledu. Tu so bile razdeljene nagrade in priznanja najboljšim posameznikom in ekipam. Največ častnih mest si je priboril mladi in delovni Aeroklub Radovljica. Prepričani smo, da bo z novim letališčem svoje marljivo delo še povzeti in v bodoče dosegel še večje uspehe.

Uspesen nastop srednješolskih atletov

V Domžalah je bilo v okviru proslav 10-letnice osvoboditve atletsko tekmovanje vseh nižjih in višjih gimnazij okraja Ljubljana-Okolica,

Nastopilo je nad 300 tekmovalcev, katerih doseženi rezultati so bili boljši kot na tekmovalju »Jubljanskih srednjih šol«. Dobre rezultate so dosegli med mladinci Anton Cerar (Usnjarski tehnikum) v skoku v daljino 6,19 m in Ponikvar (Kamnik) 6,07 m. V teku na 100 m je zmagal Ponikvar (Kamnik) 11,9, na 1000 metrov Boštjan Homar (Vajenska šola Kamnik) 2:43,8. Med mladinkami je Darinka Drolc osvojila prvenstvo okraja v teknu na 60 m 8,6 in v skoku v vi-

sino 135 cm. Silvia Trbičan pa v skoku v daljino s 4,29 m. V splošni oceni je med plonirji zmagal Kamnik pred Borovnico, pri mladincih Usnjarski tehnikum — Domžale pred Kamnikom, pri mladinkah pa Kamnik pred Stično.

PUTNIK KRANJ

Prirediti avtobusni izlet po Karšči in sicer dne 21. julija in na praznik Dan vojnike 22. julija.

Odhod iz Kranja 21. julija ob 15. uri proti Celovcu, kjer bo rezervirana večerja in prenočišče. Na dan 22. julija dopoldne bo odhod na Vrbsko jezero, nato pa kosošlo ob 13. uri na Vrbi. Ob 15. uri odhod v Beljak ter ogled mesta Beljaka do 18. ure. Ob 18. uri odhod proti Jesenicam in vrnitev v Kranj predvidoma 22. julija ob 21. uri.

Prijave sprejemata PUTNIK — Kranj do vključno 11. julija t. l. Cena izletu je din 3.700.—

Gorenjski pionir

Pionirska pošta

DRAGI KOSOBIN!

Sem tvoj zvesti bralec, Komaj čakam, da pride sobota in z njo »Glas Gorenjske«. Najprej prečitam tvoj kotiček nato pa spise iz partizanskih dnevnikov in zanimivosti. Nekaj pa ti moram povedati, kar zelo pogremam. Zelo bi bil zadovoljen, če bi objavil tudi slikanice kot je bil »Sepavec«, da se ne bi samo »TT« ponašal s svojim »Zvitropicem«.

Ce mi ustrežeš ti napišem še kaj več. Ne zameri, Kosobrin.

Mario Soštarč, Radovljica

na žalost v vašem časopisu ni in jih moram iskatki drugje. Za to bi te prosil, če bi lahko včasih objavil tudi kak šahovski problem, za kar ti bom, zelo hvalezen.

Te pozdravlja tvoj prijatelj Krešo!

Da se ne učiš preveč rad, veš, to ni lepo. Upam pa, da si se poboljšal in naredil četrti razred gimnazije brez popravnega izpita! Kot pišeš si navdušen šahist in da še posebno rad rešuješ šahovske probleme. Že več pionirjev mi je poslalo podobna pisma. Če vam bom lahko ustregel ne morem obljubiti, ker imam za to premalo prostora. Imel sem že namen, da bi bil v »Glasu Gorenjske« celo šahovski kotiček za začetnike in seveda sem in tudi tudi šahovski problemi. Vai tisti, ki imate veselje za šah boste moral še malo potpreti, potem pa boste prav gotovo prišli na svoj račun.

Te pozdravlja Kosobrin!

DRAGI UREDNIK!

Pišem se Smrke, ime mi je Krešimir, star sem 17 let in holdim v četrti razred državne gimnazije na Jesenicah. Učim se ne preveč rad, pač pa zelo rad prebiram »Glas Gorenjske« in rešujem križanke ter šahovske probleme, ki pa jih

Oglasjam se ti iz Fužin in ti pošljam rešitev »nagradaega kotička«.

Naša vas, Fužine, leži v Pojianski dolini. V naši vasi imamo lep jez in električno cestno. Tudi milij imamo sami, šole pa nimamo, zato moramo hoditi v šolo na Trebišo in tudi v trgovino. Naša vas ima 26 hiš. Vabim te, da nas prideš kdaj obiskat.

Te lepo pozdravlja Vida Jerib iz Fužin nad Skof. Loka.

Draga Vida, hvala za pisemce. Kot si že brala v našem kotičku nisi med srečnimi izrabanci (menda tudi nisi poslala vseh 5 rešitev). Zal mi je, drugače bi se v nedeljo lahko vidiela.

Iz tvojega pisma vidim, da mora biti vaša vasica zelo lepa. Skoda je, da nimate svoje šole in trgovine. Prav gotovo boste tudi to dvoje imeli v bližnji prihodnosti. Še kaj mi piši!

Tebe in vse tvoje tovarnike iz Fužin najlepše pozdravlja Kosobrin.

Opozorilo nagrajenim pionirjem!

Dragi pionirji! Vsi tisti, ki ste bili izrabani in ki se boeste za nagrado peljali z menoj na slavnostno prireditve ob 120. obletnico rojstva Simona Jenka v Mavčiče, pazite da boste pravočasno v Kranju. Se pred 8. uro zjutraj se moramo

zbrati pred poslopjem, kjer je uredništvo »Glasu Gorenjske«, ker se bomo že ob 8. uri odpreli iz Kranja.

Nasvidenje v nedeljo, do taret pa vsem pionirje iz Fužin najlepše pozdrave od Kosobrina.

OBJAVE - OGLASI

Radio Ljubljana

Gledališče

Prešernova gledališča Kranj
Petek, 10. junija ob 20. uri:
Bernard Shaw — »Hudičev učenec« — za red B in izven.

Sobota, 11. junija ob 21. uri:
Igor Torkar — »Pisana žoga«,
Gostovanje v Matvijah ob pri-
liki občinskega praznika.

Nedelja, 12. junija ob 16. uri:
Bernard Shaw — »Hudičev učenec« — Izven in za podeželje.

Torek, 14. junija ob 16. uri:
Bernard Shaw — »Hudičev učenec« — zaključena za tovarno
»Iskra«, Kranj.

Petak, 17. junija ob 20. uri:
B. Shaw — »Hudičev učenec« — Izven.

Nedelja, 19. junija ob 16. uri:
B. Shaw — »Hudičev učenec« — Izven in za podeželje. — Za-
ključek sezone.

Mali oglasi

Tako zaposlimo 5 ključavnin-
čarjev in 1 lakirarja s praksou.
Zaželeni so samci, ker je za
iste stanovanje preskrbljeno. —
Elan, Begunje pri Lescah.

Na dan letalskega mitinga 5.
junija sem zgubila zapestno uro
od šole Lesce do postaje v Les-
cah. Poštenega najditev pro-
sim, da jo proti nagradi vrne
na naslov: Pavla Rutar, Lesce
116.

Kupim 15 colsko obroče (felt-
ne) in lahke zavorne bobne
(dromline) eventualno zamenjam
za 16 colsko in težje. Alojz
Cvetko, Ljubno 70, Podnart.

Naša sem otroško jopico v
Kranju. Dobi se pri Florjančič,
Partizanska 3.

Prodam deteljo lucerno. Ko-
nica celo leto. Klanci 121, Kranj.

Prodam prvorazredno njivo
4000 kvadratnih metrov v Ve-
stru, Stara Loka. Naslov v up-
ravi lista.

Prodaja se sadovnjak, stavna
parcela z vrtom in gozd na Bre-
gu pri Preddvoru. Skupna po-
vršina 4 ha. Polzvedve Podpe-
kar Matija, Breg 11 Preddvor.

Prodam 15 električnih dro-
gov. Naslov v upravi lista.

Prodam dve mladi rodovni-
ski kravi, Grašči Peter, Stra-
hinič 12, Naklo.

Prodam zelo dobro ohranjen
šivalni stroj »Pfaff« — Klanci
59, Kranj.

Prodam ali zamenjam licenc-
iranega bika, starega 14 mese-
cev, teža 420 kg za kravo. —
Langerholc Franc, Sutna 33,
Žabnica.

Podjetje »Odpad« Kranj po-
trebuje več delavcev. Stalna
zaposlitev. Interesenti naj se
objasijo pri omenjenem podjet-
ju na Gorenji Savi.

Roleta - Mizarstvo — Kranj
potrebuje 3 tkalce ali tkalke in
ključavninčarskega mojstra za
takojšen nastop. Javiti se je
treba z vsemi potrebnimi doku-
menti v podjetju.

Sprejememo večje število mi-
zarjev za stavbno in sobno po-
strojstvo. Pismene in ustenne po-
nudbe sprememamo v upravi
podjetja. Plača po tarifnem
pravilniku. — »Jelovica« med-
zadružni lesni kombinat Skofja
Loka.

Gospodinjsko pomočnico, —
pridno in pošteno, lahko tudi
upokojenka, spremem takoj k
tričlanski družini brez otrok.
Naslov v upravi lista.

Preklicujem blok štev. 25198
izdan v komisjski trgovini
Kranj dne 25. I. 1955. — Jagod-
ic Marija.

Podpisani Rogelj Ivan, Prim-
skovo 181, preklicujem neres-
nične besede, ki sem jih govo-
ril o Krt Dragotu, Primskovo.
— Rogelj Ivan.

Roleta-Mizarstvo - Kranj

razpisuje mesto
SKLADIŠČNIKA
(ALI SKLADIŠČNICE)

Pogoji: najmanj 3 leta prakse
v skladisču. Plača po tarifnem
pravilniku. Prošnje z vsemi po-
trebnimi dokumenti in živje-
njepisom na podjetje.

Prodam skoraj nov sejalni
stroj. Starc Jože, Praprotna po-
lica 8, p. Cerknje.

Prodam elektromotor 3.5 KS.
Naslov v upravi lista.

Preklicujem potrdilo o del-
nem plačilu za pohištvo izданo
od Zupan Franca, Kokrica 115,
Kranj. — Volčič Karlina, Stra-
žišče 77.

Sportni otroški voziček, nov,
nerabljen, ugodno prodam. —
Sifrer, Jesenice, Blok 9.

Kmet, zadruga Voklo prodaja
žetveno samovezalko znamke
»Lanz«, kosilnico »Pobeda«, izru-
vač za krompir, decimalno teht-
nico in bakreno posodo za pra-
vo kavo kap. 30 kg.

Gorenjsko ribiško društvo v
Kranju išče ribiškega čuvara za
ribolovni revir XII, Sava od
Podnarta do Kranja. Reflektira
se na milajoč moč. Plača po
dogovoru. Interesenti naj se ja-
vijo vsak delavnik ob 8. do 12.
ure, razen četrtek, ko so uradne
ure ob 15. do 18. ure.

Osebe, kaznovane zaradi ri-
bolovnih prekrškov so izklju-
čene. — Nastop službe takoj.

Objave

Obvestilo. Zadržušna mlekar-
na Cirče, Kranj, obvešča ce-
njene odjemalce, da bo začela
s 12. 6. 1955 s prodajo mleka
tudi ob nedeljah.

Na Glasbeni šoli v Kranju bo
vpisovanje gojencev za šolsko
leto 1955/56 dne 13. in 14. junija.
Podrobnosti so razvidne iz
šolske oglasne deske. — Rav-
nateljstvo.

Ljudski odbor mestne občine
Kranj ima na razpolago osnov-
na sredstva bivšega grosistič-
nega trgovskega podjetja »Pre-
skrba« Kranj, ki jih bo razde-
li med podjetja na svojem ob-
močju.

Zainteresirana podjetja naj
vložijo v roku 10 dni vloge za
dodelitev posameznih osnovnih
sredstev. Ze vložene vloge osta-
nejo v veljavni.

Spisek osnovnih sredstev je
na vpogled pri Tajništvu za go-
17. in 20. ura.

spodarstvo in komunalne zade-
ve.

V vlogi je navesti tudi even-
tualno pripravljenost interesen-
ta za celotno ali delno plačilo
osnovnih sredstev.

Likvidacijska komisija.

RAZPIS

Industrijska čevljarska šola v
Zireh razpisuje natečaj za spre-
jem učencev v šol. leto 1955-56.

Pogoji: Dovršena dva razreda
gimnazije ali šest razredov o-
semletke.

Dovoljno zdravstveno stanje

Starostna doba od 14 do 18
let.

Sprejemni izpit, ki ga mora
kandidat opraviti pred pričet-
kom pouka iz slovenščine in
matematike.

Prošnje za sprejem, ki mora
biti koljkvana s kolkom za din
30 mora kandidat priložiti:

1. Zadnje šolsko spričevalo.

2. Rojstni list.

3. Zdravniško spričevalo.

4. Kratki življenjepis z opis-
om premoženskega stanja
staršev.

Učna doba traja tri leta. Uče-
ni se na tej šoli lahko izuči
ročne in strojne izdelave obu-
tve.

Sola ima lasten internat z
nizko oskrbovalnino. Učenec, ki
natajstvo.

Kino

Kino Naklo: 12. junija amer.
film »Najboljša leta našega živ-
ljenja«. 18. junija angleški film
»mladinski »Mala balerina«.
Predstave v soboto ob 20. ura,
v nedeljo pa ob 19. ura.

Kino »Krvaves«, Cerknje: 11.

do

12. junija italijanski film »Ne-
hvaležno srce«. 12. junija zad-
njikrat. 13. in 14. junija pre-
miera jugoslovenskega filma
»Stojan Mutička«. Predstave
dnevno ob 16., 18. in 20. ur.

Letni kino »Partizan«: 10. do
11. junija premiera amer. barv.
filma »Lahko je ljubiti«. Pred-
stava dnevno ob 20.30 ur.

Kino »Svoboda«, Stražišče: 11.
do 12. junija franc. film »Oven
s petimi nogami«. Predstave v
soboto ob 19. ur. v nedeljo ob
18. in 20. ur. V nedeljo ob 16.
uri amer. film »Asfaltna džun-
glja«.

Poročila poslušajte vsake dan
ob 6., 7., 12.30, 15., 17., 19. in
22. uri. Oddajo »Zeleli ste —
Gospodinjski nasveti« ob nedeljah
ob 13. uri. —

Prošnje za sprejem je vložiti
nakasne do 15. julija t.l. na
ravnateljstvo Industrijske čev-
ljarske šole v Zireh.

Ravnateljstvo

Zahvala

Zahvala. Komunski komite
Ljudske mladine Slovenije —
Kranj se iskreno zahvaljuje
vsem organizacijam in dru-
štviom, ter podjetjem, ki so ka-
kor koli pomagala pri svečani
izvedbi našega majskega praz-
novanja delavske mladine Slo-
venije.

ZAHVALA

Vsem, ki so spremili našo
ljubljeno tetu in sestro

Ano Pergar

k zadnjemu počitku, posebno pa
darovalcem cvetja, prečastiti du-
hovščini, domačemu župniku za
ganljive besede pri odprtju
grobu, Pevskemu zboru Morav-
ce in vsem onim, ki so nas to-
lažili ob času njene bolezni —
prisrčna zahvala!

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamšek, Ne-

gastrn pri Moravčah, družina

Avbelj, Vinje, družina Cerar,

Amerika.

Zaljuboča družina Jamš

PREKLETSTVO FARAONOV

Ekspedicija, ki je odkrila še nedotaknjen grob pogrešanega faraona

Egipt! Dežela večnega Nila, piramid, sfing, mumij in hieroglifov... Dežela faraonov, okrog katerih je spletla ljudska domišljija čudovite bajke in fantastične pripovedke — tako značilno za Orient... Pa tudi dežela ob Suezu, ki se je odresla imperialističnega pritiska, dežela revolucij in nemirov, ki v zadnjem času vedno znova stopa v ospredje... Dežela, ki s simpatijami gleda na naše zunanjopolitično in družbeno dogajanje.

Piramide — grobnice faraonov — pa stoje nepremično iz veka v vek, kot dovoj zgovorne priče nekdanje kulture, pa tudi fantastične skrivnosti, ljudske tvornosti, ki ovija beduno ob topih puščavskih nočeh, ob zavijanih sakalov...

Tutankamon (Tut-ank-Amon) je bil, preden je postal mumija, egiptovski kralj 18. dinastije takole približno okoli leta 1350 pr. n. št. V svojem devetem letu je zasedel prestol, v svojem devetnajstem pa je že umrl. Od tedaj

dalje pa je izginil, njegovo poslednje bivališče je ostalo skrivnost — dokler se ni angleški lord Carnavon vtepel v glavo, da bo finansiral ekspedicijo v takozvano »Dolino kraljev« pri Lukšorju in grob poiskal. Ekspedicijo je vodil arheolog Howard Carter. Med udeleženci je bil tudi nemški učenjak Otto Neubert, ki je kljub prekletstvu ušel smrti in je kot edini preživel svoje misli o skrivnosti smrti ostalih udeležencev tudi napisal.

Ekspedicija je odkrila doslej nedotaknjeni grob skrivnostno pogrešanega faraona čisto slučajno. Na nekem mestu, ki so ga že hoteli zapustiti, so delavec pospravljali orodje, ko so nedavno odkrili stopnice, ki so peljale do nekih vrat, na katerih so opazili kraljevski petcat, znamenje, da za njimi počiva iskan faraon.

Naslednjega dne je lord Carnavon sprejel telegram. S tresodiščimi, po senzacijah hlepčimi rokami ga je odpril: »Veličastno odkritje! Grob

s pečatom nedotaknjen. Pričakujem Vašega prihoda, Carter.«

Lord Carnavon se je nemudoma odpravil na pot. Skozi prva vrata v novoodkriti podzemeljski svet so prišli po dolgem hodniku do drugih vrat, na katerih pa ni bil nepoškodovan samo kraljevski pečat ampak tudi grozec napis: »Smrt bo zadebla vsakogar, ki bi se drznil motiti faraona pri večnem počitku!«

Kletev faraona! Kletev, ki je zahtevala žrteve, drugo za drugo. Trezno preudarajoča znanost, ki se je bavila s to kletvijo in njenimi žrtvami je ugotovila, da gre pri vseh teh smrtnih primerih za verigo sicer resnično doslednih slučajnosti. V ostalem so tudi marsikateri primer namenoma spravljali v zvezo z odkritjem faraonovega groba, čeprav ni bil z njim v prav nobeni zvezli.

Nekateri — med njimi tudi omenjeni Otto Neubert, seveda pripisujejo kletvi, njihovo čudežno moč, saj so našli v grobu vrsto 3300 let starih zlatih okrasnih predmetov, vaz, figur in kipov, celo obleke in čevlje iz iste kovine, dragocene skrinje itd. Vse to pa je v čudovitem neretu, kar pripisujejo različnim potreškom.

Na vsak način pa je usoda tistih, ki so imeli opravka z ekspedicijo, res več kot nenavadna. Lorda Carnavona je pičila neka egiptovska muha in je — umrl. Po letu pozneje je umrl njegov brat, takoj nato bojniška sestra, ki mu je stregla, Carterjeva desna roka, Richard Bethell, je nenadoma izginil, tri mesece pozneje je doletelo njegovega brata. Intimni Carterjev priatelj profesor La Fleur je podlegel neki skrivnosti bolezni. Tudi neki drugi Carterjev priatelj Arthur Mace enako... V celoti je tako našlo smrt 25 oseb — med njimi seveda tudi Carter — ki so tako ali drugače prisli v stik s faraonovim grobom in so na večinoma nepojasnjeni način umrli. Vse te smrti so Egipčani sprejeli z dobrino mero zadovoljstva, saj se je izpolnilo, kar je neki kmet ob izkopu dejal: »Ti tuji bodo sicer našli zlato — z njim pa tudi smrt!«

Različna so mnenja o teh nenavadnih smrtilih. Nekateri jih spravljajo v zvezo s posebno vrstijo strupov, ki obdrže svojo učinkovitost dolga stoletja; ameriški atomski izvedenci, da so stari Egipčani že odkrili radioaktivnost in povzročili smrt članov ekspedicije, od katere je ostal živ le še Otto Neubert. Na vsak način pa je to ena izmed ugank, ki jih orientalski svet vedno znova postavlja pred strmeče Europejce.

NAJSTAREJŠI ČRNOGOREC

V bližini Andrijevice še danes živi Mišo Vučelić, star 122 let. On je najstarejši človek v Crni gori. Prav gotovo mu je na vsem svetu v starosti le malo enakovrednih.

Cepav je že tako star in razumljivo zaradi starosti že precej izčrpan, je že v zadnjih dveh letih trikrat šel pač iz svoje vasi v Ivanograd. Ta pot je zelo naporna in dolga več kot 50 km, katero Mišo prehodi v treh dneh.

Z njim se danes težko vsakdo sporazume,

ker je že popolnoma gluhan in to že nekaj deset let.

Edino njegova rodbina se z njim sporazume

in se to samo s kazanjem rok itd. Ravnovara

ti tega je njegovo razumevanje o družbeni ure

ditvi pri nas še vedno takšno kakršnega je bil

on vajen, ko je bil še mlad. Njegov vnuček je

šel pred kratkim služiti vojaški rok in on pravi,

da se bo zaradi te skrívce pritožil kralju Ni

kolu. Svojim sovaščanom priporoča, da naj o

grade cerkev in grobove, šele pa naj puste.

A vendar je Mišo danes le še senca nekdanjega silaka.

ZANIMIVOSTI

PRAKTIČEN LIKALNIK ZA GOSPODINJE

Na razstavi »Arts Menagers« v Parizu je bil razstavljen nov izum za gospodinje — poseben model likalnika. Na električni

likalnik je pritrjen majhen rezervoar, iz katerega, če pritisnete s prstom na majhen gumib, skozi razpršilnik teče voda in nam tako vlaži périlo, da ga laže likamo. Ta rezervoar lahko pritrdomo na vsak likalnik, s čemer gospodinje lahko precej prihranijo na dragocenem času.

RUSTY — SLEPI POTNIK

Pred nekaj dnevi se je vrnil v Anglijo slepi »potnik« Rusty, dve leti star pes, ki je prepotoval 800 milij. Pred desetimi tedni je pes pobegnil od svojega gospodarja Ernesta Thomsona iz Grimsbyja in se zatekel v obalno pristanišče, kjer se je neopăzeno vložil na ladjo, ki je odplovila v Nemčijo. Seje čez mesec dni potem ga je našel nekdo, ko je pes begal ob Kielskem kanalu. K sreči je imel pes točen naslov svojega gospodarja na vratnici. Najdetel je to takoj sporočil lastniku in po dolgem potovanju se je Rusty vrnil domov. Pred tem pa mora pes ostati šest mesecev v pristaniški karanteni.

CIŠČENJE CEVLJEV IN BRITJE ISTOPČASNO

Najbolj poznan čistilec čevljev v Londonu na Piccadilly trgu, ki že več kot dvajset let opravlja svoje delo na istem mestu, je izpopolnil svojo »obrto« tako, da se gostje lahko v istem času še obrijejo. Zato ima pri sebi še sodoben električni aparat za suho britje. Ta čistilec čevljev je sploh zanimiv mož — bil je oficir konjenice v Meksiku, potem član angleške zračne flote in tudi delavec na Panamskem kanalu, končno pa... Piše se Vivian de Gerr St. George, je iz plemiškega rodu in zato menda zelo dobro ve, kaj ljubijo angleški gentlemani. Njegov razigrani aparat ima se to posebnost, da se po vsaki uporabi sproti avtomatično razkuži.

TUDI ZIVLJENJE BI ZRTVOVALA ZA SVOJEGA OTROKA

Tako se je odločil 32-letna Peggy Pratt iz Knightona (Anglija). Njena 8-letna hčerka Wandy je bila rojena s hudo srčno napako in da bi ji rešila življenje, jo bo dala operirati. Med to operacijo srček majhne Wandy ne bo nič delal, zato se mera krvni obtok spojiti s srcem neke druge osebe. Njena mati se je takoj ponudila za to posebno težko in smelo operacijo.

Glavno mesto v pragozdu

Verjetno Rio de Janeiro ne bo več glavno mesto Brazilije, ker se je brazilijska vlada že odločila, da bo zgradila novo prestolnico v pragozdovih države Goje; to je tam, kjer so še danes skoraj neprehodne stepe in indijske vasi. Ta skorajda predzren načrt imenuje »Brazilija«. Načrti za to selitev in izgradnjo so že gotovi.

Več kot 1000 km severozapadno od Rio de Janeira v centru Brazilije na najvišji planoti države Goje živi danes samo še nekoliko tisoč goved z velikimi zavitim rogovi. Kmalu bodo tja pripeljali buldožerje, ki bodo zravnali teren in na katerem bodo začeli z gradnjo bodoče prestolnice. Brazilijanski parlament bo v krajem dal o tem odločbo in menda bodo že letos začeli z deli. Selitev prestolnice predstavlja pravzaprav precej smelo delo, ker se bo celo armada — to je 100.000 uradnikov — preselila v nove prostore več kot tisoč km proč od sedanjih.

NAJLEPŠE MESTO

Tako Rio de Janeiro ne bo več imel laskavega naslova, da je najlepša prestolnica na svetu, vendar bo prav gotovo ostal še eno najlepši mest, katerega lepota se lahko vzpreje samo še z Neapljam.

Rio de Janeiro je mesto rekordov in kontrastov. Skoraj neverjetne dirke avtomobilov skozi to mesto, ki drve nekaj časa po širokih cestah s štirimi kolovozi, potem pa po ozkih ulicah povzročajo letno vsaj toliko človeških žrtev, kolikor približno srednje velika južnoameriška revolucija. Med tem ko je v New Yorku, Londonu in Parizu letno približno 6 do 10% človeških žrtev zaradi avtomobilskih nesreč, je ta procent v Rio de Janeiru precej večji — 15 odstotkov. To je eden največjih vzrokov, da se je brazilijska vlada odločila za predstavitev prestolnice.

V zadnjih desetletjih je Rio de Janeiro le s težavo dohajal hiter razvoj Brazilije. Izselje je že zakon, ki odreja, da se morajo graditi zgradbe z 20–30 nadstropji. Pod mestom so že izkopali številne tunele, ki bi omogočili boljšo povezavo med posameznimi kvarti mesta. Toda kljub vsemu temu je nadaljnji razvoj mesta postal nemogoč.

Ze dalj časa Rio de Janeiro nima zadostnih količin električne energije in niti vode. Razen tega vodovod, kanalizacija in električna napajjava niso v vseh predelih mesta.

NAČRT JE ŽE STAR VEČ KOT 150 LET

Zamisel, da naj se glavno mesto Brazilije zgradi nekje v notranjosti dežele ni nova. Že Don Pedro I., portugalski kralj, ki je imel svojo rezidenco v Rio de Janeiru, je v prejnjem stoletju prišel na zamisel, da naj glavno mesto preselijo v notranjost dežele, s čemer bi se težišče naseljevanja preneslo iz periferije v center. Tudi Don Pedro je zato predlagal visoko planoto Goje kot najprimernejši prostor za izgradnjo novega mesta. Torej že od takrat naprej izhaja zamisel, vendar je še 1946. leta zibel zvezni zakon, ki je omogočil priprave za uresničitev te zamisli.

Podnebjje bo v novi prestolnici precej boljše kot v Riu. Razen tega je tam tudi dovolj vode, v bližini pa je približno 50.000 m² plodne zemlje.

Vzpostavimo z gradnjo mesta bodo gradili tudi vse komunikacijske naprave. Dosedaj se tam pretežno uporablja le volovska oprema in je le kot edina industrija predelovalna tovarna goved, mul in oslov. Zaenkrat je dostop v ta predel možen le z letalom. Prav zaradi vsega naštetege menjajo strokovnjaki, da bo izgradnja novega brazilijanskega glavnega mesta predstavljala enega od najbolj predzrenih gradbenih načrtov.

NAJSTAREJŠI ČRNOGOREC

Vbližini Andrijevice še danes živi Mišo Vučelić, star 122 let. On je najstarejši človek v Crni gori. Prav gotovo mu je na vsem svetu v starosti le malo enakovrednih. Ceprav je že tako star in razumljivo zaradi starosti že precej izčrpan, je že v zadnjih dveh letih trikrat šel pač iz svoje vasi v Ivanograd. Ta pot je zelo naporna in dolga več kot 50 km, katero Mišo prehodi v treh dneh.

Z njim se danes težko vsakdo sporazume, ker je že popolnoma gluhan in to že nekaj deset let.

Edino njegova rodbina se z njim sporazume

in se to samo s kazanjem rok itd. Ravnovara

ti tega je njegovo razumevanje o družbeni ure

ditvi pri nas še vedno takšno kakršnega je bil

on vajen, ko je bil še mlad. Njegov vnuček je

šel pred kratkim služiti vojaški rok in on pravi,

da se bo zaradi te skrívce pritožil kralju Ni

kolu. Svojim sovaščanom priporoča, da naj o

grade cerkev in grobove, šele pa naj puste.

A vendar je Mišo danes le še senca nekdanjega silaka.

— Was?

— Zvez s Podrožico in Podkloštem sta prekinjeni. Na liniji Celovec-Podklošter so moj pogovor prestregli partizani.

— Was? Die Banditen?

— Jawohl. Neki bandit je telefoniral: Na skorajšnje svinjenje v Celovcu, nato pa po žici poslal še rafal iz brzostrelke.

— So sine Gemeinheit, — je hotel reči, a je molčal, čeprav je le s težavo igral svojo običajno hladnost. Potem je šel, saj se mu pri ukaz ni zdel več važen, ker je menil, da je našel pri svoji ljubici Helgi pravo sled.

— Helga, — je zamrmljal na ulici.

Njena lepotu ga je privlačevala.

Toda, kaj je ženska lepot?

Sedaj je čutil sovraščo do te lepote in z naslado je misil, kako bo Helga stala pred njim, ne več kot ljubica, marveč kakor banditska vohunka, ki jo je treba uničiti. Z naslado jo bo tepel z blīcem in nato dal ubiti.

Rosita se je vrnila nekaj čez deseto zvečer. Angleža sta spala kakor ubita v njeni sobi. Odstopila jima jo je. Sama bo legla v tetino sobo, kjer sta že spali njeni tovariši.

Sla je v Ruhinjo in si natočila skodelico mrzle črne kave. Spomnila se je, kako sta jo prej Angleža začudeno pogledala, ko je teta nagovorila s pravim imenom. Nista vedela, da je Rosita njenog ilegalno ime. Nasmehnila se je.

Ko je izplila kavo, je še enkrat promotrlila svoj prostor.

— Tveganbo, zelo tveganbo, — je razmišljala, a skrbi odganjala s svojim večnim optimizmom:

Posečilo se mi bo! Mora se mi posrečiti! Doslej mi ni še nujesar spodelito, čeprav bo to malo te